

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	24 kor. (12 fr.)
Félévre	12 „ (6 „)
Negyedévre	6 „ (3 „)
Egy hó a	2 „ (1 „)
Egyes szám	8 fillér (4 kr.)
Videkre	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnep és vasárnap után is,

Kolozsvár 1903.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Vasárnap, Augusztus 2.

Madarat tolláról . . .

Kolozsvár, augusztus 1.

(b.) Az a fölháborító megvesztegetési hadjárat, melyet elvetemült politikai maratók agyafurt ravasz-sággal sütöttek ki és abszolút butasággal hajtottak végre, a következményeknek is hosszú láncolatát vonja maga után. Az egész nemzet becsülete kívánja meg, hogy ennek a gaztettnek minden részlete az igazság lencséje alatt legyen látható, hogy a benne szereplő gazemberek méltó büntetésüket elvegyék, mert csak így tisztítható meg a nemzet reputációja attól a szennytől, melyet ezek a becsületlen piszkos munkájukban reáfröcscentettek.

Az igazság ezuttal gyorsabban haladt, mint a hogy azt a gyalázatos terv kifőzői csak sejtették volna is. Undorító meztelenségben áll előttünk már négy embernek a lelke. Négy emberé, a kik a pénz féktelen szeretetétől, a hatalom fajtalan vágyásától elvakulva és megfertőzve becsületes emberek tisztességét akarták megejtetni.

Dienes Márton, Singer Arthur, Ritter Imre és gróf Szápáry László lelkeit látjuk már és ennél a látványtól a gyomruk kavarog és a lelkünk háborog. A legkülönbözőbb fajtájú nevek, a legkülönbözőbb foglalkozású emberek, a legkülönbözőbb társadalmi köröknek hozzátartozói szövtekettek a gonoszított végrehajtására, a magyar becsület megrontására. Közös érdekből egymásnak segítettek. Le akarták fogni a kezeit, megragadták a lábait, hogy az, akinek leginkább érdekében állott, véghezvihesse az ocsmány tettet.

De klasszifikálnunk kell a cinkosokat is. Ott van két kerítő a sor elején, akiknek a toll adott existenciát. Ott van a szervilis jószágigazgató, aki urának még a gazságban is szolgálja maradt. És ott van azután ő, gróf Szápáry László. Eszköz volt-e ő is, vagy a többiek az ő eszközei voltak-e, azt még ma igazán nem tudjuk, csak sejtjük, csak gyanítjuk.

Az első hárommal nem foglalkozunk. Ők már befultak abba a sárba, amit maguk csináltak — má-

soknak. A toll is fölgaskodik undorodásában, a papis és ludbörzik irtózatában, mikor a kéz ezeket a neveket akarja leírni.

De ott van a negyedik, akivel kell foglalkoznunk, még ha összerázkódunk is az undortól, ott van gróf Szápáry László is a sorban, a sor végén — primus inter pares — a cinkostársak között is a főcinkos. Igenis foglalkoznunk kell érzelmeink fölháborodása dacára is ezzel az emberrel, mert a többiek tettének csak önmagukra nézve volt gyászos vége, de a Szápáry tette a közügyre volt veszedelemmel terhes.

Szögezzük le ezt a nevet, mint az élveboncolandó békát és hajtsuk végre rajta a vivisezekciót, mert ebből értékes tanulságokat kell levonnunk. Gróf Szápáry László. Született grófnak és gazdag embernek. Élt, mint ahogy az ő köréből való fiatal emberek élni szoktak: dőzsölt, kártyázott, bujálkodott. Tanulni nem tanult soha, tudni nem tudott semmit, esze az örökös mámorban elromlott és azért mégis lett: Magyarország egyik első dignitáriusa, a magyar érdekeknek egyik védője, a király valóságos belső tanácsosa. Életében, karrierjében eddig semmi rendkívüli nem volt. A gazdagnak született grófok karrierje az.

De neki voltak ambíciói még. Talán azért, hogy az önmaga által okozott vagyoni romlásból kímáshasson, talán azért, mert Bécsben a lányok vagy az ifjak kíváncsiabbak, mint Fiumében, talán azért, hogy megmutassa, hogy a semmiből valami is lehet — a miniszterségre pályázott. És hogy ezt elérhesse, ezért vesztegetett, ezért akart becsületeken keresztül gázolni, ezért akarta utját férfitisztességgel kikövezni. Magyarország jó sorsa akarta azt, hogy a valódi becsületen megtörjön az aljas szándék. Gróf Szápáry László csunyán fejezte be pályafutását. A fegyházat nyilván elkerüli, a bolondok háza az ő lapisrefugiája lesz, mely alatt elfeledve meghúzódhatik. Holt, eltemetett ember már Szápáry László. Elsöpörték az utból a megbotránkoztató piszkot.

Ő rá nézve már mindegy, akár

ő tartotta kezében a szennyest, akár másnak volt ő szennyest eszköze. De az országra nézve nem mindegy. A gyanu maró tengere folyja körül a miniszterelnök alakját. A gyanu áradata mocskozta be a miniszterelnöki széket. Valóban, a terhelő körülmények mind a miniszterelnök ellen szólnak. Az ő megbízásából jött-e el Szápáry? Azt mondják, hogy nem. De az ő tudtán kívül cselekedett-e? Erre feleljenek. Szápáry a miniszterségért tette, a mit tett. Mondják ők. De ezt a miniszterséget nem ígérték-e neki, ha megteszi, a mit tett? Erre feleljenek.

Mert nem úgy áll-e ez a miniszterelnök az ország színe előtt, mint Catilina az ő szavaival: „Ha veszemre raktak tüzet én azt nem vízzel oltom el, hanem a fölforgatott államszervezet romjai alá fojtom.”?

Az igazság uton van és az igazság fénye bele fog világítani a gróf Khuen-Héderváry lelkének sötétjébe is.

És még a miniszterelnökre vonatkozó részzel sincs ennek a gyászos ügynek minden része elintézve. Hiszen ott láttuk Szápáry grófot a kaszinó mágnaival együtt. Azon a gumikerekű kocsin jártak a becsület tolvajai, a melyet az egyik fiatal gróf-képviselő bérlet. Azzal a bandával álltak mágna képviselők összekötésében, mely gazul és bután akart lelkeket hatalmába keríteni. Együtt tanácskoztak, együtt fújták a követ Szápáryval és társaival az ellenzék ellen. Az isten tudja miféle érdekekből?

Szégységteljes szerep ez, melyet elvállaltak ők. A szerencse adott nekik mindent, amivel megelégedhetnének. Adta a születés nimbuszát, a rang előnyét, a gazdagság hatalmát. Egy kevés észszel, egy kis becsülettel elérhetett volna közülök mind oda, ahova más emberfia csak nagy tudás, erős szorgalom, szeplőtlen becsület útján érhet el. És ők nem elégedtek meg azzal, hogy semmi észszel, becsület nélkül is domináltak a közéletet és leszorították arról az eszesekeket és becsületeseket; hanem el akarták fojtani az ész megnyilvánulását, megakarták vásárolni a becsületet.

Hogy hetvenkedtek a képviselőházban! Hogy terrorizáltak a közéletben! Milyen gögősek voltak! Hogyan biráskodtak ők a szegény emberek fölött! Hetvenkedhetnek-e még? Fél-e még majd valaki tőlük? Megtört-e gögjük? A dölyfös bíró alázatos vádlott lesz-e majd? Hogyan viselik el majd azt a gyalázatot, amit a sorak közül való férfi, a vérükből való vér az országra és rájuk is hozott?

Gyalázat érte ezt az országot; de becsület is. Gyalázat azok részéről, akik eddig oly méltatlanul becsülésben részesültek; becsület azok részéről, akiket gyalázatosra akartak rábírn.

Szolgáljon tanulságul ez mindnyájunknak.

— **A fokmérő.** Érdekes és valóságos tanulmányt érdemel a szabadelvűpárt. Érdekes megfigyelni, hogy abban a zavaros darázsészekben milyen különböző fokmérővel mérik a képviselők a hazafiságukat a lelkiismeretüket. Kinek mennyi kell, ahhoz, hogy megszólaljon odabenn a Byron által kisbíróknak keresztelt néma hang s kinek mennyi kell ahhoz, hogy megelégedjen a nemzettel tűzött gyalázatos rut játékokat s odahagyja a Loydelli kompániát. Teszem: Zichy Jenő gróf még Széll Kálmán alatt belátta, hogy az ő helye nem a fejbőlöntő Bálintok és szavazó-egyek között van. — Sietett jó napot mondani s kivülről tette be a párt ajtaját. A többi maradt és bevárt a bánt, kitől elsőnek Vészi József szakadt el s azóta ragyogó tollal szolgálja az ellenzék zászlaját. Hock János, az aranyászu plébános még várt egy kis darabig, de aztán ő is eleget élvezvén a jóból, ő is beállt a harcokhoz hazafias táborába, kiket meg nem döbben-tett semmi, semmi, kik Héderváry talpának ép oly lelkes simogatói lettek, mint valának Széll és lennének bárkié. De jött a vesztegetések vihára, mely egy-két kormánypartit alak vérést sikeresen felkorbácsolta s míg Ferencsik Péter máris kilépett a szabadelvűpárt kötelékéből, addig Molecz Dániel és Vancsó Gyula kilépéséről is regél már a hír. Szóval ezeknek a fokmérőjük különböző hőmérsékletek behatása alatt betelt s igazán kíváncsiak vagyunk: mi kell és mennyi a nagy tömegnek, a kormánypartit mobnak, hogy ők is érezzék azt, a mit már nem is lelkiismeretnek, de egyenesen arcnak neveznek az égi angyalok.

majd vállat vont s végre is dohogva indult az ajtó felé:

— No nem bánom hát, holnap reggelig várak, hanem aztán előteremtse azt a bért a föld alól is, mert különben kihajgálom innen a cókörkájával együtt....

Pár perc múlva hangos szava már a sikátor zivajját szántotta. Kiállt a kapuba s szitkozódva panaszkodott el az utca népének, hogy éhen kell halnia hét porontyával, mert a pittore ungharese nem fizeti meg a szoba árát. Az asszonyok odaléptek s szitkozódva tüzeltek: ne töltsd ezt a csalást, inkább kísértesse be azt a csavargót a rendőrségre....

A festő egyideig csak hallgatta a szitkozódást, aztán újból a zsebébe nyúlt és óvatosan kotorta elő pénzét. Megszámlalta. Kevesebb volt az, mint a mennyit gondolt, mindössze kilenc centesimi.

— Ebből még éhen halni sem lehet, — dörmögte kétségbeesetten.... Egyszerre szűk lett neki a szoba, szinte magán érezte az alacsony, füstös, mennyezet súlyát, a szabadba vágyott. Vette a kalapját, eloltotta a lámpát, aztán lebotozkált a megszámlálhatatlan sok emeleten s kiosont a kapun. De az asszonyok észrevették. Dühösen fenyegették minden oldalról, átkozva becsürelték, gyalázták, olyan kegyetlenül, mint ahogy a szegény ember tudja megálázni a magafajtáját, ha az még nálánál is nyomorultabb.

Mikor lármájukat nem hallotta többé, fel lélekzett, de azért csak ment sietve, menekülve a csendesebb utcák felé. Feje zúgott, egy gondolat zakatolt benne szünetlenül.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

A helyzet.

A lélekvásárlás.

— Express tudósítás. —

Budapest, aug. 1.

A parlamenti bizottságnak tudvalevően nincs büntető joga. Ez a bizottság csak arra való, hogy a tényállást kiderítse. Az ott kiderült dologból a bűnösök fölött a képviselőház fog ítélkezni. Morális büntető hatásköre igenis van ennek a fórumnak. Erkölcsei halottak kerülhetnek ki onnan, a kik — legalább a közéletben — aligha fognak újra föltámadni. A lélekvásárlás és vesztegetés munkája fog kiderülni a bizottság ülései alatt, de hogy egész terjedelmében-e, az csak a jövő kérdése. Egyelőre a bűnösöknek az a része, a kik mint közvetítők vettek részt a „nagy ügy“-ben, szűkésben vannak. Mindekkoráig nem erősítették meg a hirt, hogy a főügynököt, Dienes Márton, letartóztatták volna Berlinben. A lapoknak erre vonatkozó híre csak föltevésen alapszik.

Azok, akik a lélekvásárlásban ludasok, biznak abban, hogy Dienes Márton futni engedik és így koronatanu hiányában a bűn egész terjedelmében ki nem derülhet. Sőt, feltéve, hogy a külföldi rendőrségek csakugyan elfogynak azt a „hibát“, hogy a magyar hatóságok köröző leveleit komolyan véve elfognák Dienes, biznak abban, hogy Dienes sem fogja megvallani az igazat. — Azonban a közvélemény Dienes Márton vallomását sem fogná teljes bizonyos tanúságnak tekinteni. Végre is mit bizonyít egy olyan embernek a vallomása, a ki a becsületből kivetkőzött, a ki ilyen üzletre adja magát és aki intakt képviselő ellen egy nyilatkozatban vakmerő vádakot emel és még aznap megszökik a fővárosból? Az ilyen ember vallomása nem sokat nyom a latban. Valószínű, hogy ugys meg fogná tagadni a vallomást a parlamenti bizottság előtt.

Mindamellett biznak abban, hogy Dienes nem fogják el, mert az mégis kényelmetlen volna, ha a főügynök a csunya lélekvásárlásnál megjelenék a bizottság előtt és ott megnevezné a bűntársait. Minden körülmények közt jobbnak tartják, ha fut tovább egész Amerikáig és „egyelőre“ nem teszi a lábát Magyarországra.

Azonban ez nem segít semmit a tulajdonképeni főbűnösökön. Biztos értesüléseink van arról, hogy van egy másik koronatanu — a tartalékban.

Volt Dienesnek egy bizalmasa a fővárosban, akinek mindent elmondott. Sőt írott bizonyítékot is hagyott itt neki. Ez az ember nem jelentkezik addig, a míg a főszereplők és a fővádottak megtették vallomásukat a bizottság előtt. Ha letagdnák bűnrészességüket, ha minden szolidaritást megtagdnának a bűnösökkel, akkor jelentkezni fog a parlamenti bizottság elnöke előtt és kihallgatását fogja kérni. Minden bizonyítékkal elő fog állani, amely hivatva van világosságot deríteni az egész ügyre és le fogja leplezni az egész szövet-

— Kilenc centesimi....Kilenc centesimi!....Mit kezdjek?...Mit vehetek ennyivel? Még csak jól sem laphatok belőle. Fejem felett a földet nem fizethetem meg vele, egy marok szalmát sem vetnek le ennyiret egy sarokba. Egy napig sem élhetek meg kilenc centesimiből, örűltég, száraz kenyérre se elég.... Semmire, semmire a világon....

Nem tudta mennyi ideig futott így bele az éjszakába. Végre is lihegve állt meg és körülnézett. Zsák-utcába ért. Soha sem járt még erre, fogalma sem volt róla, hogy hová jutott. Visszafordult, hát: gyanus kinézésű sikátorba tévedt. A tulsó szegleten vörös lámpa pislogott egy munkás korcsma ajtaja felett. Veszekedett káromkodás hangzott az osteriából, ép akkor dobta ki az ablakon egy holtrészeg vendéget.

A festő szíve gyorsabban vert. Megmagyarázhatatlan nyugtalanság fogta el. Meggyorsította lépteit. Maga sem értette a dolgot. Otthon, a kárpáti rengetekben gyakran tévedt el hajdan, órákon át bolyongott az uttalan vadonban, felete szakadékok között, de soha sem érezte azt a rettegést, a mi most meglepte, most, mikor az emberlakt szennyess háztömegben tévedt el, mikor az embertől kezdett félni.

— Hol az ördögbe vagyok? — kérdezte s hirtelen lecsapott a másik sikátorba. Ez még sötétebb, elhagyatottabb volt, mint az előbbeni. A házak két zeg-zugos felete vonalban húzódtak valami őrös telek felé. Egy rothadt narancshéjban elcsuszott. A feje fölötti ablakban, ami csak olyan szoknya-féle ronggyal volt beakasztva, világ gyult

TÁRCA.

Az angyal.

— Puskin. —

Szelid, tündöklő angyal áll,
Főhajtvá, éden-kapunál.
S a mélyből, ijesztőn, sötétén,
Egy ördög megy el arra épen.

S látva őt e sugárzóznben,
A makacs szellem visszadöbben:
Először — úgy érzi — szívébe
A megbánás most költözék be.

Bocsáss meg — szól — csodállak ám!
Nem mosolygál hiába rám.
Mégsem lehet, lám, a világon
Mindent gyűlölnöm és utálnom.

Szabó Károly.

Kilenc rézpénz.

Irta: Tormay Cécile.

A szennyess római külvárosban, ott a Marcello cirkusza mellett lakott 5 fent a magasban, mindjárt az ég alatt. Nyomorúságos szobájának ablaka a szűk sikátorra nézett, melynek levegőjét rothadt gyümölcsök s olajban sült halak szaga tette elviselhetetlenné. Az utcán lebzselő csöcselék zivaja felhangzott a mélyből.... Valame-

lyik kovácsműhelyben még dolgoztak s a pöröly fáradt kátogása belevesztett a tova-dőcögő kocsik zújába, részeg énekszöbe. Az asszonyok kiűtek az ajtóközöbökre s pletykálva kiabálták át egymásnak a napi eseményeket....

Egy ideig fel-le járkált a szobájában, aztán leült az ágy peremére s fásultan lóbálta a lábát. Bántotta a zaj, de utóbb egyszerre csak nem hallotta többé. Pillanatra csendessé lett neki a világ: valahol messze, künn a Campagnában megszólalt egy harang. Felsőhajtott a maga kárpáti kis falujának a haranghangja jutott az eszébe, aztán a kedvese, a régi idők s az édes anyja, a ki ebből az idegen országból, a melyiknek még a nevét sem tudja kimondani, annyit temérdek reménnyel várja vissza az ő egyetlen festő fiát.

Elkeseredetten rugott a földön heverő vázlatkönyvek felé.

— Mázolónak kellett volna lennem, akkor nem éheznek!

Felemelte a fejét. A törött üvegű lámpa fénye leszányodott arcába világított. Töprengve nézett körül. Hiába, mindenét eladogatta már, hogy megélhesse, — mindene elvándorolt, csak a képei maradtak meg. Azok nem kellene senkinek, pedig mennyi reménységgel festette meg őket, hogy bizott a tehetségében, mikor lejtött ide tanulni a művészek igéretföldjére.... Semmi sincs hát?... A festőállványja olyan rozoga, hogy eltűzni se érdemes. A szegletben éltre állított kis bóröndöt már kétszer visszaküldte a Getthoheli őszeres, az ecsetei eloptokt, a festékes tobusok üresek, a paletta egy soldot se ér.... Zse-

beiben kezdett kutatni. Nehány rézpénz volt minden vagyon. Épen meg akarta számítani, mikor az ajtó kiméletlenül belökte valaki.

Giulietta volt, aki belépett, az utcának sőt tán az egész városnegyednek leglomposabb és leglármásabb asszonya, az, kitől a festő szobáját bérelte. Széles hátát az ajtónak támasztotta s löszülten jártatta körül tekintetét a csupasz falakon. Szeme végre is a lámpán akadt meg:

— Persze égeti a drága olajamat, nem tud sötétben lenni, — rikácsolta nekivadulva. — Hej, signor, hol a pénz? Mára ígérté! Ide vele, vagy pusztuljon innen!

A festő zavarodottan hallgatott.

— Hát mi lesz? Nem várak tovább....

— Holnap, — dörmögte a férfi bizonytalan hangon.

— Semmi holnap, corpo di Bacco, ma akarom.... ma, egy óra múlva.... ebben a percben.

Ekkor már a festő előtt állt, kinek hallgatása végképp felbőszítette. Megátalkodottan piszkos kezeit csipőjére tette:

— Hát süket a signor? Hát azért kiabálok én itt, hogy még csak ne is válaszoljon!....

— Giulietta.... legyen egy kis türellemmel....

— A naplopó mindenségét az urnak, türelemből nem lehet jóllakni.

— Signora, — mormogta a festő számítva a megszólítás hatására, ígérem, holnap fizetek. — Fejébe szállt a vér, mert tudta, hogy hazudik.

Az asszonynak hízeltgett az udvarias beszéd. Illeggetni kezdte magát, habozott,

Krajcsovich Sándor

varrógép- és kerékpár raktár Kolozsvárt, Jókai-utca 11. szám.

Varrógépeket családok és iparosok részére, valamint kerékpárokat csak nálam vásárolhatni a legjobb minőségben, a legolcsóbb árak mellett, a legkisebb részletfizetésre is.

Legjobb varrógéptűk, Aczetelin kerékpár-lámpák és elsőrendű Calcium carbid.

kezet, amely a vesztegetésre egyrészt, az anyagi tönkretételre másrészt alakult. Egy teljes listával fog előállni, a melyből kiderül, hogy kit akartak anyagilag tönkretelni, ha jó szóra, jó pénzért nem volna hajlandó beadni a derekát. Ezenkívül ki fogja deríteni az összes színtestvértől titkokat is.

Valószínű, hogy a parlamenti bizottság tanácskozásainak ez lesz a legnagyobb szenzáció. Olyan meglepetések várhatók, amilyenekről eddig nem volt még fogalma a világnak.

A kormány helyzete.

A Khuen-Héderváry kormány sorsa egyelőre meg van pecsételve. Az összes tényező megegyeznek abban, hogy Khuen-Héderváry helyzete tarthatatlanná vált. Maga a kormánypárt sem szolidáris már vele. Biztos értesülésünk van arról, hogy Fernbach példáját mások is követni fogják a nagy kormánypárti táborban. A bomlás minden jelei észlelhetők ottan. Ez a bomlás folyton terjedőben van és kikel a kormánypárt legterjedelmesebb elemeire is, akik különben csak nézői és szavazói a tábornak és a kormány intézkedéseinek.

Azonban tarthatatlan a helyzete az ellenzék, különösen pedig a függetlenség 48-as párt magatartása miatt is. — Az obstrukció leszerelése miatt kapott küldetést Khuen a királytól. Ez a kísérlet csúfos kudarcot vallott, sőt olyan botrányra végződött, amelyhez hasonló még eddig nem fordult elő a parlamenti életben. A függetlenségi és 48-as párt el van tőlvéve arra, hogy semmi szín alatt sem enged Khuen-Hédervárynak és semmi föltétel alatt nem fog még tárgyalásokban sem bocsátkozni vele. A technikai obstrukciót pedig mindaddig le nem szereli, amíg Khuen-Héderváry el nem távozik a helyéről.

Az a tény, hogy Kossuth Ferenc bejelentette a maga részéről is a végtelkéig menő harcot, a legsúlyosabb módon esik latba és így nincs más arra, hogy Khuen a helyzetből másképpen, mint lemondás által kikaverdjék.

Végül a pedig beavatottak már tudják, hogy Khuen-Héderváryt felülről is elejtették. Ez nem is lehet másképpen. Akárhogyan végződik is a parlamenti bizottság ülése, a király meg nem bocsátja, el sem is nézheti, hogy első tanácsosa a vádlottak padjára kerül. Az udvarban végre is szigorubb a felfüggesztés, mint a Nemzeti Kaszinóban, ahol — mint vezetőik közöttben felemlítettük — gróf Szápáry Lászlót, aki már el is vállalta a dolgot, barátságosan fogadták. Az udvar valamivel kényesebb a reputációjára, mint a Nemzeti Kaszinó és nem bocsátja, nem bocsátja meg Khuennek, hogy egy aktív főtisztviselője a fumei kormányzó, követte el az ő érdekében a csunya lélekvesztést. Ezért Khuen-Héderváry lehetetlenné vált az udvar előtt is a volt horvát bán még abban az esetben is, ha a parlamenti bizottság fölment, ami pedig még nagyon is kérdéses.

Khuen-Héderváry utóda.

Beavatott körökben most már egész határozottsággal emlegetik Khuen-Héderváry utódját. A jelenlegi miniszterelnök bukását befejezett ténynek lehet tekinteni, amint hogy az is.

Különböző kombinációk merültek fel aziránt, hogy ki lehet az adott helyzetben Khuen-Héderváry utódja. Az összes vélemények megegyeznek abban, hogy az országnak a hosszú harcok után békére és nyugalomra van szüksége. De a békét, a parlamenti rendet természetesen nem a nemzet jogainak feladása árán akarják megteremtteni.

ki. A lebujból tompán hangzott el hozzá a tivornyázók zaja. A szomszéd utcából csoszogó léptek közeledtek.

Egyzserre minden ok nélkül biztonságban érezte magát a szinte szégyellte, amiért az előbb felni tudott. Fűtyörészni kezdett, aztán megállt, hogy bejárja a közeledőt. Kezét zsebébe mélyesztette és miattal azon töprengött, hogy az a valaki, a ki most feléje jön, utba fogja-e tudni igazítani, szórakoztatóan szűrte át ujjai között a kilenc rézpénzt.

Egy tagbaszakadt alak bukkant föl az utca fordulójánál. A szegletesen hirtelen megállt, figyelmesen hallgatózott, aztán egyszerre észrevette a festőt s gyors elhatározással, küssé tántorogva indult el felé.

A férfi megemelte kalapját:

— Ugyan kérem, hogy jutok el a Marcelló cirkuszához?

Az óriás termetű csavargó röhgve mérte őt végig, de nem felelt. Szájából csak egy gödörgött a pálnak-szag s miattal jobbra-balra ingadozott, s óvatosan meredt a fiatal ember zsebre dugott kezére. A pénz valahogyan újból megcsörrent, a csavargó pedig, mintha egyszerre határozott volna, kiegyenesedett, majd villámgyorsan torkon ragadta a dobozát s rettenetes öklével a szeme közé csapott.

A férfi feloldított, aztán megtántorodott. Csak egy pillanattal dulakodtak: egymást átnyalálva, hanyatt-homlok buktak le mind a ketten a kövezetre. A festő belevágta fejét a gyalogjáró élébe. Arcát valami meleg nedvességgel borította el. Az ember mellére térdelt s mig egyik kezével nyakát szorította a földhöz, a másikkal előkötötte biciskáját s csak egy találatra beledöfte néhányszor ellenfelének vonagló testébe. Hiába akart védekezni, nem tudott, szájából dőlt a vér, karjai ernyedten hanyatlottak le, kiáltása fájdalmas nyöszörgésbe fullt.

Amott a kivilágított ablakon meglib-

Kell, hogy Khuen-Héderváry utódja olyan férfi legyen, a kinek személyéhez tisztesség dögében a gyanunak árnyéka se férközhessék, a kinek multja és karaktere egyszersmind garancia arra nézve, hogy a magántisztességet a politikai tisztességtől el nem választja. Ugy minden tekintetben kifogástalan, jellem dögében minden bi állat fölött álló férfiként lehet csak szó.

De olyan férfi lehet az csak, a kinek eddigi politikai szereplése garancia egyszerűságra, hogy a nemzeti követeléseket és aspirációkat előbb-utóbb okvetlenül ki fogja elégíteni.

Dienes Márton körözése.

A szökésben lévő Dienes Márton letartóztatásáról szóló hírt, mint már említettük, nem erősítik meg. A királyi főügyész megbízásából tegnap a rendőrségén járt Geszty Andor főügyész helyettes s mint nekünk írják, tudomására hozta, hogy Dienes Márton ellen család és váltóhamisítás miatt vizsgálat folyik. A súlyos gyanúokra való tekintettel s mert az ügyesség tudomása szerint a terhelt külföldre utazott, sürgős intézkedést kívánt a szökés elleni kézrekerítésére. A rendőrség nyomban táviratot küldött Berlinbe, ezenkívül Hamburgba, Brémába, Amsterdamba s a többi kikötőváros rendőrségeihez. A távirat szövege a következő:

„Csálással és váltóhamisítással alaposan gyanúsított Dienes Márton, volt budapesti lapszerkesztő, ki Geiger Gizella és Hegyi Jenő társaságában Budapestről elutazott, letartóztatandó, a nála lévő pénz és irományok lefoglalandók s arról a budapesti rendőrség értesítendő.

Dienes Márton személyleírása: 35—40 éves magas, erőteljes, barna kerekarcu, fekete hajú, barna szeme, széles orr, közepénagságú fekete bajusz. Magyarul és németül beszél.

Délelőtt 11 óráig a külföldi rendőrségektől semmi válasz sem érkezett s így szóbeszéd az a gadálán hír, amely ma délelőtt a fővárosban Dienes Márton elfogatásáról elterjedt. A rendőrség Dienes Márton csalási és váltóhamisítási ügyében ma nagy hévvel látott a vizsgálatához. Egész sereg tanut idézett be, köztük a Független Magyarország volt igazgatóját, Erdős Armandot és másokat, akiknek tudomásuk volt Dienes ez ügyének egyes részleteiről. A tanúk kihallgatását még a mai napon megkezdik.

A parlamenti vizsgáló-bizottság tárgyalása.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, aug. 1.

Ma délelőtt 11 órára hívták egybe a parlamenti vizsgáló-bizottság folytatódó ülést. A tegnapi események hatása alatt állanak ma is. Szápáry Lászlónak valószínűsége van, hogy ma délelőtt a mai nap folyamán el fog utazni őcsesse Szápáry Pál kíséretében valami csendes helyre s egyhamar visszasa sem fog térni. Ezek szerint a bizottság előtt sem fog többé megjelenni. Szápáry László ma is befejezetnek tekinti politikai pályáját és egész közszereplését.

A bizottság permanenciában van s naponként délelőtti tízenegyöt kettőt, meg délután ötöt tíz ülésezik. Ma ugy állapította meg tárgyalási sorrendjét, hogy beidézte Ritter Imrét, a kinek nevére szólott

bent a szoknya s egy boglyas fej bujt elő, aztán riadtan huzódott ismét vissza.

A csavargó ekkor már vad sietséggel motozta át tehetetlen áldozatának zsebeit.

Minden zsákmánya kilenc rézpénz volt! Nem akart hinni a szemeinek, újból kutatni kezdett, feltépete a festő ingét s dühében még odacsapkodta néhányszor a kövezethez a halvány sebesültet, sőt aztán káromkodva törölte bele véres kezét áldozatának összeszaggatott ruháiba, felállt s elmenőben még nagyot rugott rajta.

— Per la sancta trinita, tévedtem!... Ezért ugyan nem volt érdemes!

Léptei indulatosan távolodtak az osteria felé....

A festő magára maradt, félig eszméletlenül, kábultan terült el a földön. Vonagló ajkai körül lassan megaludt a vér s még csak mintegy álomban hallotta a kocsma zivaját. Fájdalmat alig érzett és szinte még jól esett neki, hogy homlokát mindig új meleg áradat borítja el. Csak a kövezet volt nagyon kemény, az nyomta a hátát.

Tudta, hogy meg kell halnia, se baj. Minden könnyös volt neki. Egy pillanatra az édes anyjára gondolt, de nem bírta sajnálni, amiért majd bántat okoz neki halálával. Vajjon ki írja meg haza a hírt? Giulietta?... Az se látja soha a pénzt! Egy kis mozaik gyűrűt is eszébe jutott, amit a kedvesének vett, ezt majd Giulietta buzza az ujjára.... Ejh, boldogság az egész....

Elhomályosuló szemével felnézett az égre és számolni kezdte a csillagokat.

— Tudok-e még? Egy... kettő.... kilenc.... kilenc centesim! Furcsa, éppen ennyi volt!... Megélni nem tudtam vele és most meghalok miatta.... Nem adtak érte semmit, csak a halált....

az a takarékpénztár, mit Dienes Papp Zoltán átadott, beidézte továbbá Olay Lajost, Fáy Istvánt s beidézte az Országos Takarékpénztár ama közegeit, kik felvilágosítást adhatnak arról, hogy Szápáry László mennyi pénzt folyósított az utóbbi hetekben a takarékpénztárnál. Erre vonatkozóan az Országos Takarékpénztár könykvonatait is bekérték.

A képviselők nagy számmal gyűltek ma is a delegációs terembe, hogy tanui legyenek a parlamenti bizottság tárgyalásának. A tizenöttagu bizottság az asztal fején ül s ott van egy szék a kihallgatandó számára is.

A tárgyalás megnyitására a beidézetek közül csak Olay és Fáy István vannak jelen.

Pontban tízenegy órakor nyitja meg Rohonyi Gyula elnök. A tárgyalás lefolyásáról a következőkben adjuk a tudósítást.

Mi van Dienesel?

Elnök: Az ülést megnyitom.

T. bizottság. A tárgyalás megkezdése előtt három rendbeli bejelentést kell tennem.

Az első bejelentésem az, hogy a közönséghez intézett felhívás a mai lapokban közzététetett. Meltóztatnak kívánni, hogy ez a felhívás megismételtessék, vagy elég volt az egyzseri közlés?

Polónyi Géza: Azt hiszem egyelőre nem szükséges a megismétlés iránt határozni. A körülményekhez képest eziránt később határozhatunk. (Helyeslés.)

Elnök: Tehát egyelőre határozathozatalra szükség nincs és a t. bizottság egyszerűen tudomásul veszi, hogy a felhívása a lapokban közzététetett. (Helyeslés.)

Polónyi Géza: Azt is kérem, hogy az a felhívás a jegyzőkönyv mellé csatoltassék, mint melléklet igazolásul. (Helyeslés.)

Elnök: Ha meltóztatnak az indítványhoz hozzájárulni, a felhívás csatoltni fog a jegyzőkönyvhöz. (Helyeslés.)

Második bejelentésem az, hogy ma reggel az ülés előtt személyesen elmentem az igazságügyminiszter urhoz és kérdést intéztem hozzá, vajjon van-e hivatalos tudomása arról, hogy Dienes Márton elfogatott? Erre tőle azt az értesítést nyertem, hogy erről pozitív hivatalos értesítése nincsen, a rendőrséghez még nem érkezett semmiféle hivatalos értesítés, mert a rendőrség a dolog természetéből folyólag a berlini rendőrséget megkereste az elfogás iránt, de onnan még hivatalos értesítés nem érkezett ez ideig. Biram azonban az igazságügyminiszter ígéretét, hogy amennyiben még ezen ülés folyama alatt, vagy a délutáni ülés folyama alatt érkezik ilyen jelentés, azonnal intézkedni fog az iránt, hogy ez a bizottság tudomására jusson.

Polónyi Géza: Bátor vagyok ezt kiegészítőleg még azt adni elő, hogy miután Dienes Márton nagyon gyanus körülmények között szökött meg, illetőleg nagyon gyanus körülmények között vált lehetővé a megszökése, másrészt miután nekem biztos adataim voltak arról, hogy ő ott meghatározott helyeken tartózkodik és ennek dacára e pillanatig nem érkezett értesítés az ő letartóztatásáról, ámbár én biztos adatokat szolgáltattam arra nézve, hogy ő hol tartózkodik, — én ez adatokat kiegészítőlegnek tartom és felkérem a tisztelt elnök urat, kegyeskedjék már most az iránt is felvilágosítást kérni az ő letartóztatása iránt. Eziránt az elnök ur talán szintén, ugy mint most tette, személyes érintkezés útján legyen szives felvilágosítást kérni.

Elnök: Amennyiben a bizottság azt óhajítja, illetőleg nekem ily irányban utasítást ad, szivesen fogok érintkezésben maradni az igazságügyminiszter ural továbbra is és erre nézve a felvilágosítást megadom a tisztelt bizottságnak.

Nagy Ferenc: Arra vagyok bátor ismételve figyelemelni a t. bizottságot, hogy abból az ügyből kifolyólag, amely előttünk van, nekünk semminem hivatalos ingerenciák elfoglalására nézve nincs és nem lehet. Ennélfogva mind az ami az elfogásra vonatkozik, — minthogy az egész más ügyből kifolyólag lehetséges, ha lehetséges, váltóhamisítás vagy csalás alapján, — ennélfogva ez ami most kívánatuk az elnök úrtól csak oly nem hivatalos módon való informálás lehet és az elnök ur is csak ily nem hivatalos módon közölheti velünk az eredményt. Mi nem azért követeljük az elfogatót, hogy ennek következtében ez ügyből kifolyólag Dienes köteles legyen itt előterjesztést tenni, hanem csak azért, hogy Budapestben és ennek folytán lehessen remény, hogy ő aztán megjelenik a bizottság előtt. Hivatalos megkeresést, hivatalos utasítást és hasonlót, ezt én a bizottság hatáskörének szempontjából nem tartom megfelelőnek.

Egyébként én azonban hozzájárulok ahhoz, mit Polónyi t. tagtársam kíván, de mondom, csak ugy, amint tegnap is elrendeltettük, — illetőleg kívánatosnak jelezte.

Miklós Ödön: Már tegnap is jeleztem, hogy tegyük meg, a mi lehető, de hiszen a jogi alapot nem mi adjuk megközelítünk. Erre való tekintettel, hogy az igazságügyminiszter ur a lépéseket megtette és tényleg intézkedett oly irányban, amely felelősséggel jár rá nézve, a bizottság ezt tovább nem presszionálhatja. Ha az igazságügyminiszternek lesz valami közölni valója, azt minden esetre már hivatalos állásból kifolyólag is, de egyébként is közölni fogja a bizottsággal. Lesz rá mód, hogy találkozzunk vele, de átirat, értesítés vagy más hivatalos módon való eljárást nem tartok szükségesnek. (Helyeslés.)

Polónyi Géza: Bocsánatot kérek,

hogy világosabban foglalam össze azt, hogy mi célból és okból tartom feletle szükségesnek és sürgősnek, hogy konstatáltassék az említett tény.

Talán mindennél jobban érdekli a közönséget és bennünket is és különösen a képviselőházat, hogy ebben a szerencsétlen ügyben van-e és mily mértékben van ingerenciája a magyar kormánynak, vagy valamely tagjának. Ha én előttem igazolva leszek, hogy Dienes Márton ellen megfelelő módon váltóhamisítás miatt is feljelentést tetetett és ha előttem igazolva leszek az, hogy ugyanazon Dienes Márton szökése a hirtapok után kellő időben a büntető hatóságának tudomására jutott és ha ennek kapcsán igazolva leszek az, hogy még sem történtek meg kellő időben az intézkedések a váltóhamisítás okából való letartóztatása iránt, ugy arra a konkluzióra kellene jönnie, hogy abban az esetben a kormány mulasztást követett el, hogy Dienes nekünk rendelkezésünkre ne állhasson. Ez alól a gyanu alól akarom szaválni a magyar kormányt, ha tudom, hogy megfelelő intézkedések tetettek. Ne méltóztassék az elől elzárkózni, annál is kevésbé, mert az ülés végén megfelelő konkrét indítványokkal fogom igazolni azt, hogy Dienesnek ebben az ügyben való szerepléséhez tényleg segédkezés nyújtott a kormány részéről. At fogom szolgáltatni a bizottságnak erre nézve az adatokat.

Lukács: Nem is azt mondom én, hogy a vesztegetési ügyben történjék a letartóztatás. Hiszem a Házban nem fejtetem ki, hogy ezen ügy miatt nincsen büntvádi eljárásnak helye, hanem azért érdekel, mert Dienes Márton a vesztegető és ha az ő szökése előmozdított és megtörtént, akkor a közönség joggal konkludál arra, ahová én.

Elnök: Azt hiszem, meltóztatnak elfogadni, hogy nem hivatalos módon kérdést intézek.

Polónyi Géza: Én nem tudok nem hivatalos módot. Ha a parlamenti bizottságnak az a meggyőződése, hogy a bizottságnak nem szabad vagy nem helyes intézkednie, tessék lezavazni, de ha azt meltóztat, mondani, hogy szükséges, akkor tessék ezt elrendelni, mert itt csak hivatalos uton járunk el és semmiféle privát intézkedést nem tehetünk.

Gróf Andrassy Gyula: Ha az egész intézkedésnek csak az a célja, hogy érintkezzék az elnök ur az igazságügyminiszterrel, akkor én hozzájárulok ehhez az indítványhoz. (Helyeslés.)

Elnök: Meltóztatnak tehát megállapodni abban, hogy én az igazságügyminiszterrel állandóan érintkezésben maradjak, különösen pedig arra a kérdésre nézve, kérjek felvilágosítást a délutáni ülésig, vajjon mikor történt meg az intézkedés és milyen intézkedés történt. Ezt határozatképp kimondom. (Helyeslés.)

Távirati jelentés.

Érkezett éjjel 12 óra.

A parlamenti bizottság ma délután öt órakor folytatta tárgyalását.

Elnök jelenti, hogy föntjárt ez ügyben az igazságügyminiszternél, de nem találta hivatalában.

Polónyi Géza kijelenti, hogy utána járt, vajjon a kormány megtette-e a szükséges lépéseket Dienes letartóztatása iránt. De most már levonja a konkluziót, hogy a kormány igenis nem tett megfelelő intézkedéseket a vesztegető elfogatása végett. Kéri ezért az igazságügyminiszter megidézését.

Elnök tudatja, hogy a miniszterelnök privát uton értesítette arról, hogy ha esetleg délután szükségessé válik a kihallgatása, ma akkor is akadályozva van a megjelenésben, ha kihallgatását bármily kívánatosnak is tartják.

Nagy Ferencnek elvileg nincs kifogása az igazságügyminiszter kihallgatása ellen.

Polónyi Géza bejelenti, hogy délelőtt nála járt Stoll Rezső kereskedelmi ügynök és elmondotta, hogy Dienesnek Deák Jenő is társa volt a vesztegetésben. — Deakkal ma találkozott s ez azt mondotta neki: „Hiába bántják Szápáryt, mert a dolog más-kép áll. Az egész vesztegetési dologt én fogalmaztam. Én beszéltem meg Dienesel. kitől egyenesen a miniszterelnökhöz mentünk, ennek Teleki-téri lakására. A miniszterelnöknél nem kaptunk pozitív ígéretet, de nem is utasítottak vissza bennünket. Két nappal később egy ur felkeresett bennünket azzal, hogy ezután ne Héderváryhoz, hanem Szápáryhoz menjünk.

Az éjjeli ülésen Dienes a parlamentben járt. Szökése előtt ott

százezer forintot kapott egy úrtól. Ez azonban nem Szápáry volt.

Gróf Andrassy Gyula: Mikor volt ez?

Polónyi Géza: Egy órával ezelőtt járt nálam Stoll. Kérem az ő és Deák Jenő kihallgatását.

Elnök ezt el is rendeli. Együttal jelenti, hogy a mára megidézett Ritter Imre ismeretlen helyre elutazott.

Ezután következett a tanúk kihallgatása.

Molnár Jenő elmondja, hogy Papp Zoltán a kioszkban már neki is elpanaszolta az esetet.

Lovassy Márton közli, hogy levelet kapott, melyben a levélíró tudatja, hogy az éjjeli ülés előtti napon Nagyenyedre utazott, és pedig Darányi Béla miniszteri tanácsossal, a miniszter fivérével egy kupében. A helyzetről jött szó és Darányi diadalittas hangon mondta, hogy a leszerelés nincs messze, mert az ellenzék meg van jól fizetve, csak kár, hogy sokkal előbb nem operáltak már a pénzzel.

Lovassy kérte ezután, hogy vegyék tekintetbe a „Magyarország“-ról tett jelentését is és hallgassák ki Sümeget meg Singer Arturt.

Elnök: Kérde a levélírójának nevét

Lovassy Márton meg is mondja. A levelet Buday Zádorné írta, míg a Darányival együtt utazó ur a levélíró férje volt.

A bizottság elrendelte kihallgatásukat.

Vészi József két újabb esetet jelent be. Két héttel ezelőtt megjelent nála a munkácsi zsidó hitközség Hartstein nevű alelnöke, ki Braun Sándorhoz utasítván, ennek a következőket mondotta: Hagara Viktor főispán a miniszterelnök közvetlen környezetéhez tartozó urral együtt tanácskoztott vele, miként lehetne a Budapesti Naplót az ő utjokra befolyásolni.

Ugy tervezték, hogy ötven vagy százezer forintot ily módon szívesen áldoznának előfizetésre és részvényszerzésre. Braun Sándor azonnal látta, hogy miről van szó s utasította Hartsteint, mondja el másnap nekem is az ügyet. Föl is keresett másnap. El is mondta. Én meg azt válaszoltam neki: Menjen vissza azokhoz az urakhoz, akikről jött. Nem viszem fórum elé a dolgot, de érezni fogják még fölháborodásomat.

A második eset az, hogy össze akarták vásárolni Vészi összes adósságait.

Fáy István elmondja, hogy ugyanaznap, a mikor Papp Zoltán Olayval közölte az esetet, a harcoló csoportnak érkekezlete volt. Ott közölte vele is Olay a dolgot. Később jött Papp Zoltán is Lovassyval s Papp Zoltánon látható volt a felindulás. Megmutatta a bizonyítékot is, a zöldes színű takarékpénztári könyveket.

Miklós Ödön: Kérde, nem beszélt-e Papp Zoltán névsorral, a kiket Dienes megakart vesztegetni, vagy már meg is vesztegetett.

Fáy István: Erről nem is volt szó.

Most következett Olay Lajos kihallgatása. Olay elmondja, hogy július 28-ikán a Hangli-kioszkban ült, mikor Papp Zoltán magából kikelve jött s elmondta neki az ügyet. Miért mondd el nekem ezeket? kédeztem. Mert te vagy a vitarendező-bizottság elnöke, felelte Papp. Jelentem hát neked, hogy holnap leteszem a Ház asztalára a hatezer forintot. A dolgot oly fontosnak tartottam, hogy elmondottam Tóth Jánosnak, Rátkaynak, Fáy Istvánnak, Barabásnak.

Kubinyi Géza: Az ügynek mikénti kimenetelétől direkt a Ház meltótság- függ. Tegnap már megkérdéztem Papp Zoltántól, hogy a saját elhatározása révén jelentette-e föl az ügyet pártjának, vagy Olay Lajos kapacitálására tette ezt?

Ugyan-e célból kérdem most a képviselő urat: világosan azért kereste-e föl Papp Zoltán, hogy föl-

Reti Sándor férfi ruhakereskedőnél
— a tanácsháza alatt —

1 férfi öltöny 4 frttól.
1 fiúöltöny 1 frt 50 krtól.
1 férfi nadrág 1 frttól kezdve
kapható csakis a Tanácsháza alatt.

jelenti az ügyet, avagy hogy őt is a leszerelésre kapacitálja?

Olay Lajos: Megmondtam és becsületeszavam is adtam rá és ímetlem, hogy **Papp eljárásának nemességéhez és tisztaságához a gyanu látszata sem fér.**

Miklós Ödön beszédre **Olay Lajos** kijelenti, hogy **Papp Zoltán** közölte vele, hogy megbízta **Nessi Pál**, **Benedek János**, **Pozsgay Miklós** és **Lengyel Zoltán** megvételével is, ígérve, hogy ha ez urakat megszerzi, külön-külön kap majd 1000—1000 forintot. A megbízó nevét nem mondotta meg.

Miklós Ödön: hallotta ön is, hogy az ellenzéki képviselők megvétele céloztatik?

Olay Lajos: Hallottam. Sőt talán tudok is sokat az ügyről s ha majd szükségét látom s ha ez eljárásnak eredménye nem volna, be is jelentem majd az össze-férhetetlenséget. (Mozgás.)

Miklós Ödön: Tehát a képviselő urnak van tudomása más ily kísérletekről is.

Olay Lajos: nem fogom megnevezni most, bármennyire tiszteljem is e bizottságot. Nem áll módomban ezt tenni, mert itt a házszabályok hiányossága folytán esküt tenni nem lehet s így vallo másra engem nem kényszeríthetnek.

Tóth János: Kubinyi Géza előbbi kérdését azzal okolta meg,

hogy egy országos párt jó hírneve és becsülete érdekében tette föl azt. Ha a függetlenségi pártra gondolt ekkor Kubinyi, úgy azt hiszi, hogy a kérdés fölösleges. **Az egész ország jól látja, hogy a függetlenségi párt kebeléből került az eset a nemzet ítélőszéke elé.** Kéri Olayt, hogy ha bárkivel szemben is megkíséreltetett volna vesztegetés, mondja be a bizottságnak.

Kubinyi Géza rektifikálja szavai intencióját.

Olay Lajos: Én meg sohasem gyanúsítok senkit. Közvetlenül most semmit sem tudok egy képviselőtársamról se. De arról tudok s adataimat eskü alatt is előterjeszthetem, **hogy a vesztegetés a miniszterelnök tudtával történt. Neki mindent kellett tudnia!** Ezeket azonban itt nem fogom előadni, hanem ha **Héderváry le nem köszön és nem pusztul a miniszterelnöki székéből, akkor kimélet nélkül megteszem elene az összeférhetlenségi bejelentést.**

Az éjjeli tárgyalás folytatása távirat-rovatunkban olvasható.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, augusztus 2.

Ej a redakcióban.

A fülledt légű, szűk redakcióban Nincs munka már. Csak egymagam vagyok. Az eső hull, szitálva, néma csöndben. Csak néha-néha koppan egy nagyot.... Éjfélre jár. Rossz, ócska asztalomra Lehajtom főttem, búsan, álmodom.... Kattog a gép. A gázlámpát kioltom.... S zavaros, fájo álmat álmodom.

És elvonult előttem ifjuságom.... A múltak szörnyű képe megjelen.... Az illanó kor, minden átka, gyásza Kilep sirjából s újra itt terem. Kizdós. Lemondás. Sorvasztó kenyérharc... Sápadt, kísértő, gyilkos, bús csapat! Itt vagyok! Látlak! Minden szálakhoz Lelkemből egy-egy égő rész tapad!

Kattog a gép.... A csöndben idehallom A műhely tompa, egyhangú zaját.... Az éji szellő lopva idehozza Mulozókban kurjantó dalát. És félszomban bukás nő jelen meg. S a halvány árny zokogva száll tova: »Meghaltam néked, tud meg, mindörökre S nem támadok föl újra már soha!«

Kattog a gép.... Az eső rég elállt már.... Csillagsugár tör át az ablakon.... Üdvözlőgy boldog, megtisztult világom! Ragyogó, fényes, drága csillagom!... Hajnalodik.... Az ajtó szürnya nyílik. A metrompás jön: »Reggel van!« beszól.... Felállok és az ablakot kitárom: ... Szép csillagom már eltűnt.... Nincs sehol!...

Bíró Arthur.

— (Mátyás király szobrának költségei.) Csaptunk világra szóló ünnep-séget Mátyás király szobrának leleplezésével, volt részünk fényben és megaláztatásban s eközben alig jutott valaki észbe, hogy a szobrot alkotó művésznek, **F a d r u s z János**nak megadása vagyunk. Nem a hála-
val és becsüléssel, melyet illő módon le-
rőt a város, hanem 6000, szóval hatezer

koronával, mely összeg a művész tisztel-
díjának utolsó részletét teszi. A gyűjtés e
hatezer koronának egyelőre csak éppen egy-
hatodát eredményezte s így a város a házi
pénztárból óhajja előlegezni a hiányzó ösz-
szeg, míg a kegyelet ennyit kamatozik a
legnagyobb magyar király emlékének. Ehhez
persze a belügyminiszterium jóváhagyása is
szükséges. Mihelyt ez megjő, a város nyom-
ban kiutalványozza s szoborköltség utolsó
nehéz részletét.

— (Bljegyzés.) Csathó Pál főerdész
Belényesről ellegyezte Havas Alexandrina
kisasszonyt, Havas Gyula vasuti főmérnök
leányát, Kolozsvárról.

— (A mentők júliusa.) A kolozs-
vári önkéntes mentő-egyesület, városunk
eme nélkülözhetetlen agilis intézménye
most bocsájtotta ki július havára vonat-
kozó kimutatását. A múlt hónapban 118 esetben
nyújtott az egyesület orvosi segítyt, 20 eset-
ben eszközölt betegszállítás, 2 esetben vo-
nult ki tűzhöz, míg hétézer vaklármára riasz-
totta meg az egyesületet. A balesetek közt
volt hirtelen támadt rosszullét és megbete-
gedés 35, sebész és sérülés 66, öngyilkosság
és ennek kísérlete 4, egyéb eset pedig 7.

— (Franciák Kolozsvárról.) A
napról-napra szaporodó erdélyi kirándulók
közül különösen kíválik egy érdekes kis
kolónia, mely francia turistákból alakult s
a mely **Kasseli Vilma** magyar tanítónő
vezetése alatt Erdély legszebb pontjait látó-
gatja meg. A kiránduló franciák pnteken
megtekintették városunk nevezetességeit s
tegnap reggel Tordára utaztak, a tordai
hasadék megtekintésére.

— (Kinevezés.) Béldi Ákos gróf
főispán Nagy Ferenc ker. jegyzőt rendőr-
ségi irodatisztá, Balla Arthur napidijját
a II. ker. jegyzővéve nevezte ki.

— (A m. a. v. altiszti körének
mai színelőadása.) Ma tartja a m. a. v.
altiszi kör jótékonycélú műkedvelői elő-
adását a nyári színház helyiségében. A
rendezéséért védnökéül megnyerte **Vikol**
Kálmán árvaszéki elnököt és helyettes pol-
gármestert, míg **dr. Föder Ottó** városi
aljegyző a helybeli Rákóczi-bizottság egyik
tagja a pénztári ellenőrzést vállalta el. **Ko-**
Kolozsvár hazafias közönsége bizonyára
nem fogja figyelmen kívül hagyni az érde-
kes estélyt, melynek tiszta jövedelmét **II.**
Rákóczi Ferenc hamvainak hazahozatalára
fordítják. Az előadásban szerepelni fognak a
következők: Várszegi: Sánten Gyula. Kurta:
Antal Márton. Gyuri: Váradai Miklós. Már-
ton: Wolfgang Lázár. Rebeka: Németh S-né.
Eva: Szabó Erzsike. Zsiga: Németh Sándor.
Peti: Deési Sándor. Rózi: Bokor Erzs.
Hajdu: Szász János és a három paraszt
leány: Bokor Margitka, Ferdinánd Annuska
és Mihály Rózsika lesznek, míg az előadás
előtt **Tompa Kálmán** fogja alkalmi versét
elszavalni. A pénztár nyitva a nyári színház
helyiségében 9—1-ig és délután 3—8-ig. Az
előadás kezdete fél 8 órakor.

— (Büntanyák.) Ha a kolozsvári
rendőrség mindenben méltó módon tölt-
hetné be hivatását, úgy felelőbb feladatai
egyikének a városunkban napról-napra un-
dorítóbb módon elharapózó prostitúció ki-
tűrését, vagy — mondjuk — mérséklését
vinné keresztül. Hosszas paraszok, kifaka-
dások és a tisztességes elem hatványozott
tiltakozása a jelenlegi állapotok ellen, — ez
itt mind kevés. Nevek, utca és házszám ké-
retik, hogy a jó szímatu poláciát, eljárjon a
közszemérem és közérkölség érdekében.
Így jutott el rendőrségünk a Kendi-utca 2.
számu háza is, hol régóta folynak már
prostitucionális üzelmek, a beérkezett jelen-
teségek szerint. A rendőrség tényleg oly
»visszaéléseket« konstatált, hogy a főkapitá-
nyhoz intézett raportjában javasolja is a
megjelölt ház gyors kiűrésítését. Tehát:
utca, házszámok és nevek megjelölése
mellett csak itt is eljutunk valamine.

— (Germánizálás.) Alig hiszünk,
hogy a tordai cellulosegyár részvénytársaság
tisztára német pénzből táplálna a részvé-
nyeseit, azaz hogy az igazgatósága tagjait.
És ép ezért csodáljuk és rosszalljuk a cég
erőszakos germánizálását, lépten-nyomon
alábbi bélyegző-nyomását látva nyomtat-
ványain, az igazgató ur aláírásával egye-
temben: »Pordae Cellulose Fabrik-Actien-
Gesellschaft Der Fabrikdirector: W i b o y
János.« Nagyobb magyarságot kívánunk a
tordaiak cellulosegyárának.

— (A dohánygyár táncvigalma.)
A kolozsvári m. kir. dohánygyár összes
munkásai, dalkörük közreműködésével e hó
15-én, a lövölde összes helyiségeiben mű-
kedvelői előadással és táncal egybekötött
zárkórú jótékonycélú nyári táncvigalmat
rendeznek, Sajó-kazai Kazay Rezső disz-
enöklete alatt. Az előadás műsora a követ-
kező: 1. Nyitány, előadja a Színházi zene-
kar. 2. Prolog, írta Simon Géza, előadja
Wonert Regina. 3. Nemzeti zászló Hubert
Károlytól, énekl a dalkör. Színe kerül
továbbá 4. A piros bugyelláris és 5. Rajta,
előre Bekker Edétől, énekl a dalkör.

— (A tízezer koronát lefoglalták.)
A csinos kis summának, melyet **Papp Zoltán**
dr. oly érthető undorral utasított vissza,
akadna gazdája a mennyi csak kell. **Stern-**
berg Ármán és testvére, budapesti hangsz-
gyáros cég nevében már pályáznak is a
fenti összegekre. Ugyanis tegnap megje-
lent a ház pénztári hivatalában a cég ügy-
védje, **dr. Farkasházi Fischer Zsigmond**, egy
bíróági végrehajtóval egyetemben s tekintve,
hogy **Dienes Márton** 475 forinttal tartozik a
cégnek, a követelés és járuléka erejéig a
budapesti ötödik kerület királyi járásbíró-
ság 1903. V. VII. 197/5. számú végzésével
a letett tízezer koronát lefoglalták. Szóval
csak pénz legyen. Tulajdonos és foglaltató
mindég akad.

— (Öngyilkos csendőrszázados.)
Lapunk egyik közlebbi számának távirati
rovatában jelentettük, hogy **Neumayer**
József, dési m. kir. csendőrszázados, e hó
4-ikén szerdán délután forgópisztolyával
agyonlőtte magát a szomszéd szörnyet halt.
Az öngyilkosság indító okaira nézve aláb-
biakat közli tudósítónk. Az öngyilkos
csendőrszázados, ki kisebb-nagyobb váltó-
és kártyaadósságok révén már az örvény-
hez közeledett, a dési adóhivatalnál 2800
koronát vett föl mult hó 28-ikán az angusz-
tusi fizetések teljesítésére. A kapitány azon-
ban nem küldötte el a csendőrszázadosoknak
járó pénzeket és zsebében a felvett összeg-
ből már csak 12—13000 koronát találtak.
A csendőrszázados szerdán délután öt óra-
kor érkezett Szamosújvárról Désre s nyom-
ban a gazdasági egyesület kertjével szem-
ben lévő rétre sietett s ott egy szarabogya
mellett követte el végzetes tettet, mely
jára férfi korában oltotta ki életét.

— (Kilenc esztendő menyasz-
zony.) Azt láttuk már, hogy roskatag,
vén, összetört kopasz bácsik beléseret-
tek tizenhat-tizenhét éves csitri kis ba-
bákba és szörnyű kétségbeeséssel hordozták
meglényes keresztyüket. Athében azonban
legutóbb olyan eset esett meg, a minek
párja nincs a házassági furcsaságok króni-
kájában. Egy huszonöt éves ur jelentkezett
a papnál esküvőre, karján egy kilenc esztén-
dős kis békével, ki aligha tudja meg a két-
szerkötött konfliktusait. Az atheni pap,
noha a pár a metropolitól hozott disz-
penzációt előmutatta, habozott összeadni a
fiatalokat. Erre a metropolita megerősítette
az első engedélyt, de észbe jutott hozzá
fűzni egy feltételt: az esküvőt éjjel kell
megtartani, nehogy a lakosságok tüntetésé-
re ingerelje a különös látványosság. Ha kíváncsi
természetűnk volna, pár hét múlva melegen
érdeklődnék a bizárr pár boldogsága iránt.
Igy? Főitesszük, hogy nálunk is is bol-
dogok.

— **A Balassa-féle** valódi ugorka-tej a
leghatásosabb angol szépitőeszer, mely min-
den helynek nélkülözhetetlen. Pár nap alatt
kisimítja, finomítja az arcbőrt és teljesen
eltávolítja szepőlt, foltokat, pattanást, stb.
arcszifaltanságot. Egyik hölgy a másikkal
ajánlj: kiűnéségénél fogva és ma már is me-
reteres, hogy jobb fajtája a különféle arc-
kenőcsöknél. Üvege 2 korona **Balassa K.**
gyógyszertárában, **Temesvárra**, hozzá való
valódi angol ugorkatej-szappan 1 korona 20
fillér és 2 korona. Kapható minden gyógy-
szertárban.

Orvosi körökben már rég ismert
tény, hogy a **Ferenc József keserűvíz** vala-
menynyí hasonló vizet, tróts hásajhát ha-
tása és említes méltó kellemes ízével
fogva, már kis adagban is tetemesen felül-
mulja. Kérünk határozottan **Ferenc József**
keserűvizet.

— **A világ legtökéletesebb be-
szelő gépe** kétségtelenül a Mascaqui Record
Comp-féle gramofon és fonograf, melynek er-
délyrezi főképviseletét a »Korvin Mátys« er-
délyi könyvkereskedő részvénytársaság vette
át, hogy ezáltal a közönségnek megkönnyítse
ezen valóban kellemes szórakozó eszköz be-
szerzését. Ajánljuk a mellékeltünkön található
hirdetést a közönség szíves figyelmébe.

— **Az észszerű száj- és fogápolás** tö-
kéletes megoldást nyert azon szerekben, melyeket
Stomatín gyártó néven, egy elsőrendű honi ipar-
vállalat, a **Stomatín-gyár** állít elő. Kiváló szak-
orvosok nyilatkozata szerint a **Stomatín száj-
és fogápoló szerek** a legjobbak, mit eddig e
térpen produkáltak és úgy hatásuknál, mint tetszős
külalakjánál fogva alkalmasok arra, hogy a két mil-
lió koronát felühaladó behozatalt képező külföldi
száj- és fogápoló szereket kiszorítsák. A **Stoma-**
tín száj- és fogápoló szerek öt alkalmas ál-
lításnak elő: fogpor, fogpaszta, fogkrém, szájvíz és
szájíz (cachon) alakjában, hogy mindenki megje-
re, megzokta alakjában száj- és fogápoló szet-
rét. Az első három fogtisztításra, az utóbbi kettő
száj desinifikálására szolgál. A fogtisztítókat a fogak
rövid idei használat után tiszták és szép fehérek
lesznek és állandóan tisztán tartatnak anélkül, hogy
a zománca káros hatással volnának; a száj-de-
sinifikálókat (a szájvíz és szájíz) a száj desinifiká-
lásra és szaglanítására szolgálják. A **Stomatín**
száj- és fogápoló szereknek kiválóan kel-
lemes illata és pompás zamata nélkülözhetetlensé-
teszi e szereket mindenkinek nézve, aki csak egyszer
megizelte őket és ezáltal napról-napra szaporítja
a racionális száj- és fogápolás híveit. **Stomatín**
kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és
illatszerekkereskedésben. (2604. 2—20.)

Táviratok

A parlamenti bizottság tárgyalása.

— Telefon-jelentés. —

Budapest, aug. 2. é. 2 óra.

Andrássy Gyula gr.: Kéri Olayt, nyi-
latkozzék határozottan. Mert azt mondani,
hogy vannak adataim, hogy **Khuen-Héderváry**
tudta a dolgot, de nem hozom elő:
ez nem járja, ez ellen tiltakozik is.

Olay Lajos: Közvetlen bizonyítékom
nincs, de szubjektív meggyőződése, a mit
mondottam. Van ugyan adataim, de meg-
gyanúsítari ne — akarok senkit, mert hátha
nem igazok az adatok. Az összeférhetlensé-
gi bejelentést azért megteszem, de hogy
igazak-e adataim, arról nem állok jót. Itt
azonban semmit sem mondok meg.

Andrássy Gyula gr.: Hát akkor
miért csavarja a dolgot?

Kubinyi Géza: Ez gyanúsítás!
Ivánka Oszkár: Kéri Olayt, mit
szóli majd a közönség, ha látja, hogy a
parlamenti bizottság előtt egy képviselő
megtagadta a vallomást. — Az lesz az
impresszió, hogy hogy többen is meg van-
nak gyanúsítva.

Olay: megmarad álláspontjánál.
Ivánka: Ha a képviselő urak ily
módon akarnak vallomást tenni, meg lesz
majd gyanúsítva az ország előtt min-
den párt.

Rátay László is kapacitálja Olayt.
Andrássy Gyula gr.: nem kénysze-

rithetjük hogy rögtön valljon, de délutánra
készítse el adatait.

Olay Lajos: A házban elmondtam
amit jónak láttam. Többet ma nem szólok.
Hogy mit csináljak, arra nem engedem ma-
gamat presszionálni. (Ellentmondás.)

Andrássy Gyula gróf javasolja, szün-
tessék be Olay kihallgatását, ha nem akar
tovább vallani.

Elnök: De csak folytassuk!
Miklós Ödön: Nem politikai célzás-
ból tartunk itt beszédek, vagy teszünk
nyilatkozatokat. E gyanuvál terhelve a tár-
gyalást aligha lehetne folytatni.

Olay Lajos általánosan megmarad a
mellett, hogy többen nem mond. Közvet-
lenül nem tud semmit, de súlyos bizonyi-
téka vannak.

Kubinyi Géza: Tessék előadni!
Ivánka: Köteles előadni.

Olay Lajos: Nem vagyok köteles!
(Mozgás.)

Polónyi is Szivák is próbálják ki-
venni belőle, de

Olay azt feleli, hogy csak szubjektí-
vek a bizonyítéka. Nem engedi magát zak-
latni többé s így távozik. (Mozgás.)

Kubinyi Géza: Éles hangon figye-
mezteti Olayt, hogy ha nem okolja meg ki-
jelentéseit, azok rágalmazás jellegével bir-
hatnak.

Andrássy Gyula gróf ismétli, hogy-
jék abba a kihallgatást.

Nagy Ferenc konstataálni kívánja,
hogy a tanu nem adott határozott adatokat
arra nézve, hogy a miniszterelnök benne
van a vesztegetési akcióban.

Olay: Igenis adtam. A lapokból föl-
hozott adatok, a szocialisták adatai, az
összbenyomás!

Polónyi Géza kéri, miután u. y hallja,
hogy Szapáry el akar utazni, közöljék vele,
hogy ne utazzék el, mert ismételt kihallga-
tatásra lesz szükség.

Andrássy Tivadar gróf ellenzi ezt.
Nem feyenekekkel állunk szemben!

Kaas Ivar báró elmondja, hogy július
20. vagy 22-én találkoztam egy fiúmei urral,
ki tizenöt nevet említett neki, a ki-
nek megvesztegetésére 150,000, vagy
200,000 forint van tervbe véve. Ne-
hány nap múlva vele is közölte **Papp Zoltán**
az esetet. Elmondja, hogy a minap
Szeless Adorjánál találkoztam, ki három-
három szocialistát bevezetett Szapáryhoz.
Szeless már akkor úgy adta elő a tárgya-
lást, a mint a Népszava megírta.

Miklós Ödön: Kéri a miniszterelnök
kihallgatását.

Polónyi több tanut is óhajt bejelen-
teni, a mellett, hogy a miniszterelnök **igenis**
bűnös.

Ivánka: En semmi bűnöst nem men-
tek, legyenek meggyőződve. Kérem Rudnay
főkapitányt is megidézni a szocialistákkal
való alku dolgában.

A bizottság abban állapotott meg,
hogy a miniszterelnök és Rudnay kihallga-
tása egyelőre elmarad.

Teleky Gyula gr. kijelenti, hogy
Hartsteinnal semmi összeköttetésben sem
áll. Nem ismeri. Egyedüli, a mit a dolog-
ban tud, hogy a miniszterelnök kinevezése
után a fölösön hozzájött Hagara főispán
mondván: Rettenetes, hogy bűnnek a sogo-
gorodai a különböző pártiránylatu lapok.
Azt válaszoltam, hogy előre tudhatta; ösz-
szesen ennyit tudok a dologról.

Polónyi: Dienesel se volt semmi
ügy?

Teleky gr.: Soha.

Mandel Pál: azt mondják, hogy ön
közbenjárt, hogy Dienes hamarabb kiszaba-
duljon a fogházból.

Teleky gr.: Nem igaz!

Polónyi: Arra nézve, hogy **Teleky**
gróf közbenjárt ez ügyben kéri Mezey
László hírlapírót és Balla István váci fogház
felügyelő kihallgatását. Mezey szerint Dienes
kiszabadulását **Teleky Gyula** gróf és **Singer**
Arthur eszközözték ki. Mezey látta is gróf
Teleky levelet. Kéri az ügyről beszerezni az
aktákat.

Vázsonyi: közli, hogy Vészi adóssá-
gait Balogh akarta összevásárolni. Bejelenti,
hogy **Borcsay Gyula** ügyvéd tud a veszte-
gető szövetséget tagjairól.

Bötvös Károly is kijelenti, hogy
fontos adatai vannak.

Seress László lapszerkesztő azt vallja,
hogy bár régi kollegája és barátja, Dienes-
sel közvetlenül egy órahosszat beszélgetvén
vele családi érdektől dolgoktól. A m. hó
29-iki parlamenti ülésén este 8 órakor ke-
restette Dienes. Mondom, hogy nem érek
rá. Félóra múlva újra kerestett s család-
jára való tekintettel megígértém, hogy este
tízkor elmegyek Dieneshez Geiger Gizella
lakására. Ekkor elmondta, hogy a családját
illető gondoskodást át kell adnia. Keressük
fel tehát feleségét Nagy-Maroson és nyug-
lassuk meg, hogy bár sürgős elutazása
miatt bencut sem vehet, de csak pár
hónapra távozik. Ha évek lennének ezek-
ből, ugy megírja majd, mikor jőjjön utána
családjá. Nyugtassák meg tehát feleségét,
gondoskodás van minden irányban róla.

Azután a következő párbeszédünk
volt: — Kívánja valaki ily gyors elutazá-
sodat? — Kívánja! — Nagy ára van ennek.
— Ugy áll a dolog, hogy se rólam, se csa-
ládomról nem gondoskodnak, ha nem ha-
gyom el Budapestet. De kérek, ne adj fel
rebusztalányt. — Ha akarad, hogy eljárjak csa-
ládoddal szemben, úgy tudnom kell a gon-
doskodást. — Ne kutassd! — Ekkor elhí-
vák s így félbeszakadt a beszélgetés.

A másik szobában hangokat hallottam
közűk férfiakat is. Később újra bejött
Dienes. — Itt volt az az ur, a ki gondos-
kodik családomról. — Nyitlan beszélt, vagy
sehoggy, milyen irányu lesz e támogatás?
— Nem definiálták, de tesznek róla. —
Tehát többen is tettek ígéretet? — Még
egy ur — Ki az? — Előkelő ember, só-
gor! — Nem elég! Mond meg ki! — A
bán sógora. — Ki az? Gróf Teleky? — Ne

faggass, az mindegy. Ő azt mondta, hogy a
bán sógora. — Jó, tudomásul veszem, hogy
e két ur elvállalta a gondoskodást csalá-
dodról. — Mond az asszonynak, én is kil-
dők majd neki pénzt. — Honnan? — El-
leszek látva!... Percekig ültünk szótlanul.
— Mit szól a dologhoz? — kérdezte Dienes.
— Nekem meg van a véleményem. De
te beszélsz. — Dienes lassanként beleme-
legedve szolt: Hozzám jött valaki. Mellékes,
hogy ki. Azzal jött, hogy szép pénz keres-
sétel. Ne törődjem politikai múlttal, egyéni-
séggel. Ma tönkretett ember vagyok. Ezre-
ket kereshetek én is, ők is. Alig volt betevő
falatom: belementem. Úgy terveztük, hogy
megvesztünk a harci pártból 25 embert, pár
lapot. A tervnek hamar végére jártunk.

— Mond meg: meddig van ebben a füg-
getlenségi párt árdekelve? — Megmondom.
Az első, akivel tárgyaltam, **Papp Zoltán**
volt. A második **Nessy Pál** lett volna. De
oda már nem juthattunk, hogy más embe-
rekkel is tárgyalhassunk. — Ennek örülök.
Eszebebegek gondolatok, semhoggy ilyenbe
belemenj. — Bizalommal közeledtem **Papp**
Zoltánhoz s úgy láttam, ő is bizalommal
fogad. Nem hittem, hogy kelepcebe csal. —
Hogy állapotát meg **Papp Zoltán**ra?

Kérdeztem, hogy milyen konnexusban áll
más képviselőkkel, Pozsgaival, Benedekkel.
Papp azt felelte: Erről majd beszélünk. —
Nem vetted észre a kelepécet? — Nem. —
Mond, kitől kaptad a pénzt? — Egy ke-
gyelmes urtól. — Tárgyaltál vele? — Egy-
szer. Azután közvetítő útján. — Ki az?
— **Singer Arthur**. — És a kegyelmes? —
Szapáry László. Dienes elmondotta még,
hogy a **Singerrel** való tárgyalások alkalmá-
val, melyek a Nemzeti Kaszinóban folytak
le, a mellékszobában volt **Héderváry**
is. **Singer** beléptekor a miniszterelnök
felkelt, a másik szobába ment, de nem tette be maga után az ajtót.

Singer kérdőleg nézett Szapáryra, hogy
referálhat-e, mert a miniszterelnök mindent
halhat. Szapáry intett, hogy igen. Erre el-
beszéli kezdte, hogy **Papp Zoltán**nal sike-
rült a dolog. Szapáry azt mondta, várjon
egy kissé és bement a másik szobába, hol
a miniszterelnök volt. Nem tették be az
ajtót. Szapáry németül referált, hogy **Papp**
meg van véve s holnap elutazik. A minisz-
terelnök erre így felelt: —

— **Ja, ja, es ist sehr schön, von dem betreffenden Herrn, dass er das durchgeführ hat. Aber ich brauche den Papp garnicht, der Nessi liegt mir in Magen.** Diesen schaffen sie mir von hause out, que coule. Kérdeztem Dienes: ezt **Singer** mondta neked? — Igen. Ekkor Szapáry kijött: tudja-e ön mit jelent ez Coule que Coule? Tessék! Nessire vetni magát és megszerezni őt. — Te nem érintkeztél a bálnal? — Nem. — A terv hány napos? — Szombaton merült fel. Szapá

Sz. 1134/903.

Pályázati hirdetés.

A kolozs-gyulai körben újonnan rendszerezett o o o o o o o o o o o o

körbábai állásra

az illető községek képviselő testületeitől nyert felhatalmazás alapján **pályázatot hirdetek.**

Ezen körhöz Kolozs-Gyula, Hide, Csomafája, Hosszu-Macska és Szent-Márton-Macska községek tartoznak.

Az állás javadalmazása: évnegyedi utólagos részletekben a község pénztárából fizetendő évi **240 korona** fizetés és a következő esetenkénti díjak:

Kolozs-Gyulán, Csomafán és Szent-Márton-Macska nappal **1 korona**, éjjel **1 kor. 60 fillér.**

Hidében nappal **2 kor.**, éjjel **2 kor.**

Hosszu-Macska nappal **1 kor.**, éjjel **2 korona.**

Ezen esetenkénti díjak igazolt vagyontalanság esetén nem követelhetők.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt kérelmüket **folyó évi augusztus hó 14-éig** annál inkább nyújtsák be, mivel a későbbben érkező pályázatok nem vétetnek figyelembe.

A választás **folyó évi augusztus hó 16-án d. e. 10 órakor** tartatik meg a kolozs-gyulai körjegyzői irodában.

A körjegyzőtől.

Kolozs-Gyulán, 1903. július hó 16-án.

Kárnát Károly,
körjegyző.

Eladó téglagyár! Eladó házak!

Kolozsvár város közvetlen közelében, az országút mellett, a Nádaspaták mentén fekvő 14 hold terjedelmű Endstrasser Benedek-féle téglagyár-telep, melynek egész területe téglagyár- és cserép-gyártás céljára szükséges elsőrangú föld- és porond-anyagot tartalmaz, azonnal eladó, esetleg bérbeadó.

A néhai **Endstrasser Benedek** hagyatékához tartozó:

1. A Szappan-utca 7. sz. a. levő egy emeletes ház, mely áll 20 szoba, 8 konyha, 4 fürdőszoba, 1 cselédszoba, 2 előszoba, 6 kamara és megfelelő pinczehelyiségekkel.

2. A Lázár-utcában 9. sz. a. levő terjedelmes ipartelep, felügyelői lakással.

3. A Lázár-utca 11. szám alatt levő földszintes kőház, mely áll 2 nagy iskolaterem, egy nagy munkaterem, 5 szoba és konyhából és megfelelő pinczehelyiségből, azonnal eladó.

A házak szolidan vannak építve, a lakrészek cseléd-szerű beosztása következtében állandóan bérben vannak, jövedelmezőségüknek fogva tökéletes befektetésre ajánlatosak.

Felvilágosítást ad **dr. Mihály József** ügyvéd, az Endstrasser Benedek hagyatékának ügygondnoka, **Kolozsvárt, Egyetem-utca 4. szám.**

Eladó házak!

Szénafüvek, szőlők és szántóföldek.

A néhai **Benigni Sámuel** hagyatékához tartozó következő ingatlanok:

1. Kolozsvárt, a Ferencz József-úton, 2. szám alatt levő két emeletes palota;
2. a Rudolf-úton, 22-ik szám alatt fekvő major;
3. Malom-utcai 16. számú házastelek, szép kerttel;

4. Malom-utcai 10. számú házastelek, műhely- és raktárhelyiségekkel ellátva;

5. a Kárpát-utcában 11. szám alatt fekvő házastelek, kerttel;

6. a Dézmacsúr-téren levő mézáró majorból, a hagyatékot megillető rész;

7. a »Brétfűben« levő 5 hold területű szőlők és gyümölcsös;

8. a Kőmálban levő 900 négyszögöl területű szőlő;

9. a »Tó köze« dűlőben levő 2 hold, 376 négyszögöl területű rét;

10. a »Kullancsos« dűlőben levő 7 hold, 1222 négyszögöl területű kaszáló;

11. »Harmadvölgy ugoroka« dűlőben levő 4 hold, 1550 négyszögöl területű kaszáló, a Kolozsvár városi kir. Járásbírói 1903. Ö. 24/49. sz. végzése következtében szabad kézből eladatnak.

Felvilágosítást nyújt: **dr. Mihály József**, ügyvéd, hagyatéki ügygondnok **Kolozsvárt, Egyetem-utca 4. szám alatt.** 2535 15—

URANOS-KÉK

Kizárólagos
gyártói:

Hochsinger Testvérek vegyészeti gyára

BUDAPEST,
VI. Rózsa utca 85.

ruhamosáshoz a legjobb kékítőszert.

— Törvényesen védve. — Mosó-intézetekben, háztartásokban a **legkedveltebb** ruhakékítő!

Olcso és felülmúlhatlan! Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. — 1 nagy üveg 1-60 kor. 1/2 üveg 1 kor.

Kapható mindenütt! Utánzatoktól óvakodjunk!

Eladó kitűnő ó- és asztali borok!

A Benigni Sámuel hagyatékához tartozó **40.000 liter** tisztán kezelt, kitűnő minőségű **rózsamali, erdélyi asszu, carbenet, hadrévi, risling, hadrévi bakator, apportó, hadrévi xxx muskotály és könnyű asztali borok xxx** a Kolozsvár városi kir. Járásbírói 1903. Ö. 24/49. sz. végzése következtében szabad kézből egy tömegben vagy hordóként eladatnak.

Továbbá eladó: egy drb. R. Karges-féle 5 késsel ellátott (braunsweigi) ringó **husvágó gép** és egy drb. kézi- és motorhajtásra berendezett **hus-zúzó gép**, többféle üres hordók és üvegek.

Tájékoztás szerezhető naponként délután 3-tól 6 óráig **dr. Mihály József** ügyvéd, hagyatéki ügygondnoknál **Kolozsvárt, Egyetem-utca 4. szám alatt.** 2535 15—

Szám: 541—1903.
vhtó.

Árverési hirdetmény.

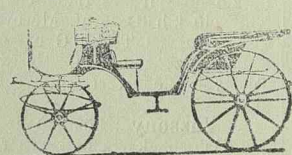
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Bánffy-hunyadi kir. járásbírói 1902. évi Sp. I. 433. számú végzése következtében dr. Tábor Sándor ügyvéd által képviselt Luszit Farkas javára Bartha Sándor Bánffy-hunyadi lakos ellen 440 korona s járuléka erejéig 1903. évi február hó 11-én fogantatott biztosítási végrehajtás után felülfoglalt és 790 koronára becsült következő ingóságok, nyílván: lovak, hákok, egy kocsi és egy szán nyílvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Bánffy-hunyadi kir. járásbírói 1903. évi V. 112/5. számú végzése folytán 440 korona tökéletesítés, ennek 1902. évi június hó 24-ik napjától járó 5%, kamatai és eddig összesen 195 koronában bírólag már megállapított költségek erejéig alperesnél Bánffy-Hunyadon leendő eszközölésére **1903. évi augusztus hó 10-ik napjának délután 1-3 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek szükség esetén becsőron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Bánffy-hunyadon, 1903. évi július hó 28. napján.

Csutak János,
kir. bír. végrehajtó.



Udvári és Társa
kocsigyártó cég legnagyobb készletet tart **új kocsikból**, olvával és szakmába vágó javításokat, kocsilackozást, bélelést. Megrendeléseket készséggel teljesít. **Használt kocsit becsőrel.** — **Videki írásbeli megkeresésekre azonnal válaszol.** 1905 123—144. **Kívánatra árjegyzéket küld.**

UDVARI és TÁRSA Kolozsvárt, Radák-utca (Zöldfa-vendéglő mellett) saját helyiség.
Résztvevő kiállításon kitüntetve szép és jó munkáért.

KIADÓ LAKÁSOK!

Külmagyar-utca 27. sz. a.

- | | |
|--|---|
| 1. Kerti lakás: 3 szoba, előszoba, 1 emeleti nyári szoba, konyha, kamara- és mellékhelyiségek kertrésszel. | 0 |
| 2. Két szoba butorozva (vagy a nélkül) és 2 lóra istálló. | 0 |

2622 1—1

— Értekezhetni: —

Csiszár Gyula vm. főjegyzővel
Farkas-utca 6. sz. a.

Nagy raktár helybeli készítményű paplan, matrác és ágyhuzak o o tokban. o o

Sárga Kristóf

fehértanú- és vászon-
raktárban Kolozsvárt,
Deák Ferenc-utca 3. sz.

Férfi, női és gyermek fehértanú- és harisnyák.

Különlegességek: dus választék minden kiváló divatos férfi- és női ingek, alsónadrágok, gallér, kezelt és finom zsebkendőkben.

Szőnyegek minden fajtaiban és minőségben, u. m.: sal-

lon-, fali-, futó-, ágyelibe- és pamlag-szőnyegek, továbbá valódi Linoleum minden szélesség és nagyságban.

Hazai pokróczok, utazó- és gyapju-takarók, fürdő-köppény, ruha, lepedő, törölköző, kalap és keztük.

Eladó bolti berendezés és házi telefon!

Elvállal kihazasítási vagy magánüzükségre kívánt mindenféle fehértanú- pontos elkészítést, kitűnő szabás és jó összeállításra legnagyobb figyelem fordítottatik. 2550 63—104



Valódi késmárki lendamaszt asztal-nemű 25% gyári áron alól kapható.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.
Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly x x
Bécs, III., Hauptstr. 120
Saját házában. * áranyermekkel kitüntetve.
Főraktár: Segesváry és Társai Kolozsvár.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és királyi katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mérsékelt földhatók, száraz állapotban. porlakban és 46 különböző mintában kilonként 16 krtól fölfelé szállítanak és a mi a festék színtiszaságát és tartósságát o o o illeti, azonos az olajfestékekkel. o o o 2412 15—15

A híres és közkedveltségnek örvendő K.-Imperi „RÉPÁTI“ savanyuvíz

a mai naptól kezdve közvetlenül a forrástól

egészen friss töltésben kerül forgalomba.

Dr. Lengyel Béla m. kir. egyetemi tanár szakvéleménye a következő: A k-imperi „Répáti“ forrás oly kitűnő égvényes savanyuvíz szolgált, mely ugy szerencsés összeállétele, mint rendkívüli dus szénsavtartalma folytán megérdemli, hogy a maga nemében a legkitűnőbbek egyikének tekintessék s mint ilyen, a megfelelő méltatásban.

Purjesz Zsigmond dr. prof., a következőképp nyilatkozik: „Bizonyítom, hogy a „Répáti“ savanyuvíz a nyakharták hurutos bántalmait ellen ismételve jó sikerrel alkalmaztam.“
Dr. Hankó Vilmos tanár, az E. K. E. balneológiai oszt. titkára e vízzől így vélekedik: „A „Répáti“ viz nemcsak mint élvezeti víz kitűnő, hanem mint gyógyító ital is megbecsülhetetlen s a Csehországból hozott drága krondorfi vízzel minden tekintetben versenyez.“

Mindig friss töltésben kapható

kolozsvári főraktárosunk: Deutsch Lipót Hovád-utca Csetz János féle házában.

a fűszerkereskedésekben és vendéglőkben.

Telefon 486. sz.

„Répáti“ forrás kezelősége.

Mátyás király
tér.
Gróf Rhédey
palota.

Schuster Emil
Norinbergi, díszmű, játék, sport, vadászati és fényképezési kellékek áruháza Kolozsvárt.

Telefonszám:
183.

— Ajánlja dusan felszerelt raktárát: —

Utazási kellékekben: ugymint kézi- és lábadorondók, legjobb minőségű szabadalmazott visszokosarak minden nagyságban, kézi- és nyakba aggató táskák, takarók (Plaid) és összekötő szijjak, utibereendezések (Nessesairek), toilet-czikkek, valódi angol és francia illatszerek és szappanok.

Fényképezési kellékekben: Kézi, állványos és Kodak zsebkamrákból filmek, üveglemezek a leghíresebb gyárakból, másoló-papírok, levelezőlapok és vegyszerekből, szóval minden megkívánható kelléket eredeti gyári áron mellett.

Vadászati kellékekben: Kizárólagos raktár I. P. Sauer & Sohn Suhl. H. Pieper és Neuman Freres belgiumi fegyvergyárak serétes és golyós fegyvereikből bármilyen Caliberben 38 kor.-tól 600 kor.-ig; Revolverek, Browning és Bär ezéllővő és flobert pisztolyok, revolvertöltények, töltényhüvelyek, fojtások, golyók ésszerűek, becsavaró- és tisztító kellékek stb., vadászcepők, csizmak, vadászharisnyák, kalapok és sapkák. Vizhatlan loden és teveszörkákabátok, felöltők és gallérok, valódi daniái mosható iramszarvasbőr-kabátok, szőrmével bélelt és béleletlenül, borsapák és sisakok.

Alkalmi ajándéktárgyak: Díszműárak, valódi bronzöntvények, írő-, teázó- és liquerkészletek. Gyermek-játékszerek, torna- és testedző-szerek, hinták stb. Tűzijátékok, lampionok, Confetti és Serpentin.

Az eredeti Gramophon-Amerikai Gramophon-Társaság hangosan beszélő-, zenélő- és szavaló-gépjeit, eredeti gyári áron 105, 150—200 koronáig; ugyancsak az ezekhez megfelelő lapokból állandó nagy raktár magyar, német, angol, francia, olasz kiadásokban. **Gramophonokat** megfelelő referentiák mellett havi részlettörlesztés mellett is árusítok eredeti gyári árakban.

Schuster Emil.

Egy hü mameluk jegyzetei a fehér lapra.

Másolja: Quis.

X.

Végre van annyi lelkierőm, hogy ismét fel tudom venni a tollat s folytatnom jegyzeteimet. A mult héten egy betűt se voltam képes írni. Azt kéntheti a világ, meg majd az utókor, miért? Ime, itt a felelet: anynyira az Apponyi beszédjének a hatása alatt álltam, hogy e hatás alól csak most, tíz nap múlva tudok szabadulni. De ne érten félre senki. Nem úgy hatott reám a mézes szavú elnök beszédje, hogy érvelését elfogadjam, álláspontját helyesljem. Sőt ellenkezőleg, dühbe hozott, felindított. Megfeledeztem mameluk miveltemről, a pártfegyelemről, ott hagytam gyűlést, Házát, fővárost, mindent s utaztam egy hétig, csakhogy feledjek. Még a vasutnál így szóltam magamhoz: várj, öreg, légy okos. Olvasd el csak az esti lapokból azt a maszlagos beszédet s ha akkor is olyan dühbe gurítónak találod, utazzál el. Mert tudvalevő, hogy más dolog egy beszédet meghallgatni a puskaporos parlament levegőben és más dolog ugyanazt nyugodtan elolvasni nyomtatásból.

Nos hát elolvastam, de megvalvlla az igazat, megdörzsöltem a szememet, hogy jól lássak, igazán újság van-e a kezemben, vagy pedig Carillo Alfonz kátéja? Mert a nemzeti apostol beszédje veszedelmesen jessuta észjárásu.

Mindenkinek megadja a magáét, ugy a dícséretből, mint a kárhoztatásból, az udvartól kezdve felfelé, le az utolsó obstruáló molikánig. Csoda-e aztán, ha ebbe a felségess osztó igazságszolgáltatásban — megfeledezett a magyar nemzet zsebreavágott jogairól, a magyar nyelvről, zászlóról, holott ezekről is ellehet ám mondani minden képviselőtársamnak, — hogy képeddel alszom el, képeddel álmodom....

Amikor a nemes gróf magas személyének ágaskodva gratuláltak a névtelen hősök, már mint mameluk társam, szédelegve mentem ki a folyosóra, csak az ajtóban szóltam vissza Shakespeare nem tudom, melyik hősével: milyen esapat, melyen kor! Azonnal meg is eljenzett ezért a baloldal, de szerencsére, vagy szerencsétlenségre az Apponyi magasztalásá bõmbõlõ eljenzés miatt ez a szép kis jelenet nem érvényesülhetett.

Tehát elutaztam s bolyongtam a havasok közt, hogy a parlamentá Saharát elfeledhessem. De ime, boldog gyermekkoromból emlékszem arra, hogy tanítgattak nekem valami örangyalról, a ki örzi a jó gyermekeket, ha veszélyes helyekre járnak. Ugy látszik, valami aranyszínű örangyal örködhet a hűsége, becsületes mamelukok felett is s ez vezérelt vissza engem is — nagy szerencsémre. Mert épen, hogy vissza tudtam érkeznit arra a napra, mikor Papp Zoltán t. képviselőtársam leolvasta a Ház asztalára az ezreseket. Tyhűh, gondolám, ha én most is ott böcörognék valahol a havasok alján s tanulmányoznám, hogy igazán olyan csendesen folyik-e a Maros, mint a nóta mondja, milyen szépen beleköt-nének engem is a Dienes Márton bokré-tájába! De ki is látott ilyet! Eddig csak a fejedelmek, miniszterek utazását tartották számon a lapok, most már sorra kerülünk mi is.

Ha egy hónapja ki találja szalajtani a száján azt, hogy három, négy napra elutazik, százan is kérdik tőle: aztán mennyi az utiköltség?

Tehát vagy inkognitóban kell lopva utakelnünk, vagy meg kell sülnünk a dunaparti ezertornyú palotában. Most már igazán mindenki gyanus, a ki él!

Jellemző, végtelenül jellemző a parlament emberiségére, hogy az első pillanatban mindenki a bán orreáját nézte, mikor a banknóták úgy a felszínre vetődött. Akaratlanul is benne látták a nevezetes história kövszát.

Ilyen szép miniszterelnöke nem volt még a mi ezeréves hazánknak, mert, hogy a választások milyen methodus szerint mennek, azt a verebek is csiripelik; hogy milyen jeles intézmény az a bizonyos hűsösazék, azt sem kell bővebben magyarázgatnom; de hogy egy remekbe formált obstrukciót egészen kedélyesen pénzszelvények felvételére a nálunk, elnök gondolkodni csak olyan miniszterelnök tud, a ki Zágrábról jött hozzánk. Ott talán azért termettek obstrukciók, hogy ilyen megoldásokat provokáljanak, de Budapestben más világ van. A bán megpróbálhatta, hogy a maga képeére és hasonlatosságára formáljon mindnyájunkat, de most ám lássa, hogyan másznak ezért az ő képeére.

Ő kegyelme azonnal be is látta, hogy az a pénzhistória valóságos lyddit löveg, a melytől az egész Magyarország földhöz fog vágódni — bamulatában, azonnal adott be tehát olyan indítványt, a milyent csak ő tud beadni.

Hogy ettől az indítványtól aztán nem fog-e ő földhöz vágódni, azt nem lehet biztosan tudni. Lehet, hogy a bán így gondolkozott: ez a parlament már olyan dühös, hogy már dühösebb nem lehet, hisz akkor, ha még tovább forr, okvetlenül megpuhka, legjobb lesz tehát, ha most áll elő szerény fehér lapjával. Egy szenzációval több vagy kevesebb, mindegy, s útnak eresztette az indítványt, szavalva hozzá a jó öreg Ovidiust: kis laposka, — nem irigylem a sorsodat, — nélkülüm mégy az — emelvényre. Hát nincs is azon mit irigylem, a mi azzal az iv papírral történt.

— A vitéb én újra elővett egy iv papírt s újra felfirkantotta az indítványát, be is adta. Ezt nem tépték szét, hanem megőrizték. Vagy ki tudja, nem lesz-e ez

a bán utlevele visszafelé, — oda, a honnan jött?

Mert most igazán így áll a bán, hogy egy hét múlva vagy lesz indemnitás, de — nem lesz magyar parlament, vagy lesz parlament, de — hová lesz a bán? El-megy Ischbe s iszogatja majd azt a ká-vét, a mit a sóminiszter, Lukács László, most cukrozgat.

Ugy bizony, jobb is lesz. Többet ér egy csésze cukros kávé, mint Papp Zoltánéktól egy tányér — fekete leves.

Fürdői élet Borszéken.

Borszék, aug. 1.

Mint a szenzációs riportokat szokás, alcimekre osztva kell beszámolnunk a borszéki fürdői életéről, mert mint levelezőnk tudósításából látjuk, — Borszéken, ellentétben legtöbb hazai fürdőnkkel, mindég történik valami, mi a fürdővendégeket szórakoztatja s a mi összeköti őket a nagyvilággal, annak eseményeivel bárha földrajzilag távol is esik attól.

Annabál. Anna napján, július 26-án Borszéken is megtartották a minden magyar fürdő obligát Annabálját. Megtartották pedig az összes fürdői vendégek pezsgő vidámsága, élénk jó kedvével fűszerezve. Egy nagy város elite báljainak képét mutatta a Remény vendéglő nagy bál terme, melyben két ország (Magyarország és Románia) szépei lejtették a különöz divatos táncokat, természetesen nem feledkezve meg a ropogós csárdásokról sem. Hogy kik voltak ott, arról névsort nem adhatunk, de a fürdővendégek hivatalos névsora bál névsornak is beválik.

Dalestély. Dedden, július 29-én már egy sikerült dalestélyre gyűltek össze a fürdővendégek. A marosvásárhelyi ev. ref. egyházi dalkör rendezett ugyanis egy ugy anyagilag, mint erkölcsileg felelős sikerült dalestélyt. Az estély műsora a következő volt:

1. »Hazám«, Wusching K. P.-től, előadta a Dalkör. 2. Dankó-nóták, Méder M.-től, előadta a Dalkör. 3. Dalünnepek, Thern K.-től, előadta a Dalkör. 4. Balaton nóták, Gaál F.-től, előadta a Dalkör. 5. Bariton soló (magyar népdalok) előadta Tankó Károly úr. 6. »Szentelt hantok«, Mosonyi M.-től, előadta a Dalkör. 7. Népdal egyveleg, Lányi E.-től, előadta a Dalkör. 8. »Nemzeti lobogó«, Wusching K. P.-től, előadta a Dalkör. 9. Bordonak, dr. Horváth Ákostól, előadta a Dalkör.

És itt, a helyett, hogy egy mindenre kiterjeszkedő részletes kritikát írnanak, általánosságban örömmel jegyezzük fel, hogy a marosvásárhelyi dalkör egy kitűnő hanganyaggal rendelkező, páratlan fegyelmezettséggel vezetett és zenei tudással működő dalegtylet, melyet a vidéki dalár sablonoktól utazó zenés is élvezettel hallgathat meg. Különösen feltűntek Tankó Károlynak a dalkör baritonistájának nagy zenei tudással és igaz meleg érzéssel előadott magyar népdaljai. Tenkónak érces, tömör és kifejező baritonját szívesen hallanók bármely operai színpadunkon, bármely opera első rangú szerepeiben is. Izgalmi kár ennek az értékes hanganyagnak oly kis térre szorítva paragon elveszni.

A pápa halálhíre Borszéken. A pápa halálhíre a borszéki templomra is felkerült a gyászlobogó s reggel, dében, este megkondultak a templom harangjai. Kedden, július 28-án ünnepélyes gyászmisét tartottak a pápáért, szerdán pedig nagy istentisztelet volt az új pápa szerencsés megválasztásáért.

Kirándulások. Minden héten kétszer kirándulást rendez a vendégekől alakított vigalmi bizottság egymásután nézhetik meg a fürdő vendégek Borszék páratlan szépségű festői nevezetességeit. Majd pisztrángászát, majd éprézet a bevallott célja a kirándulásnak, a lényeg azonban gyönyörködni, ismerkedni és szórakozni. Érdekes ilyenkor az apró havasi lovakon bevonuló társaságot végigszemlélni, mint este egy eltöltött kellemes nap emlékeitől felvidámulva zajosan »robognak« be a fürdőtelepre.

Vendégek: Kolozsvárról egész kolonia van Borszéken. A már közölteken kívül Borszéken időznek: Dr. Óvári Kelemen egyetemi tanár és neje. Hécei Lajos kir. alügyész és családja. Dr. Láposi Hegedűs Árpád. Dr. Vettenstein József és családja. Ziegler Béla bankhivatalnok. Meskó János mérnök. Möricz István albíró és neje. Pozsony Antal táblabíró. Boska Gyula törvényszéki irodatiszt. Eperjesi Dénes és családja. Érdekesebb vendégei még Borszékeknek, hol ez idő szerint mintegy 800 fürdővendég tartózkodik, gróf Tisza Kálmán és családja, Görgei József bécsi tábornok és neje, Lipthay Ilona báróné és Sándor János a székelyek agilis kormánybiztosa családjaival.

Vas- és kénkovand bánya Borszéken. A mentésre szorult székelyek nyomorúságának megszüntetésére, azt hisszük, nagy befolyással lehet az a hatalmas kénkovand (pirit) telep, a melyet Borszék közelében a ditrói határban találtak. A kénkovand sok egyéb gazdasági hasznossága mellett igen alkalmas anyag a műtrágya készítésére s alig csalódunk, ha a becses lelet eredményekép mielőbb egy hatalmas műtrágyagyárat vélünk Borszék közelében létesíteni. Ugyanezen telep közelében igen értékes vaskó is van, melynek 46 százalek vastartalma van. Ebből a vaskóból készítették egyszerű székelyek ezeltől 80 évvel a ditrói templomba beépített összes kitűnő minőségű vasat. A bányával újabb szinten komolyan foglalkoznak azok, kik arra hivatottak.

Játékosok — sipisták.

Irtá: Székely Vladimir fővárosi rendőrfogalmazó.

A hamisjátékosok tulajdonképpen eszköze a kártya. A hamisjátékos ügyeskedőit és finesséit majdnem kizárólag a hazárdjátékok művelésében gyakorolja. Ugyeskedősei és mesterkedéseinek alapja tulajdonképp igen egyszerű. A hamisjátékos mindenekelőtt ismeri a kártyát. Mellső, de hátulsó oldalukról is, sajátsága, hogy ismeretlen kártyákkal nem játszik.

Másik force a hamisjátékosnak azonkívül újainak büvészszerű mozgási képessége, melylyel észrevétlenül lopja az alsó lapot a felsőre, vagy becsempész idegen kártyát kártyái közé.

Nézünk csak, hogy mint tesz szert a hamis játékos a kártyáknak amaz alapos ismeretére, mely néha oly végzetes partnereire nézve. Erre szolgál a kártyának ugynevezett »megcinkolása« (jelölése.)

Vegyünk csak egy csomag új kártyát a kezünkbe. Ha egy kártya lapját ujaink hegyével finoman végig simítjuk, — nem lesz nehéz észrevennünk, hogy a kártyának az az oldala, mely részutolva van, simább érzésű, mint a képes oldal s hogy a kártya szélei, melyek gondosan géppel vannak vágva, mindenütt egészen simák. Vegyünk ki most a csomagból egy kártyalapot és járjunk végig a szélein késsel, rögtön durva lesz az az ujj simítására, anélkül, hogy szabad szemmel valami változás észrevehető volna. A játékosnak amellet nem is szükséges, hogy az összes kártyalapok legyenek megjelölve. Tegyük fel a huszonegyesnél. A játékos megjelöli az ászokat, tizeseket és figurákat. Az ászokat és tizeseket úgy, hogy a kártyalap függőleges szélét, a figurákat pedig úgy, hogy a lap vízintes szélét durvítja el.

A hamis játékos a bankartó. Csak egyszer huzza végig ujjait észrevétlenül idges babrálással egy-egy kártyaszélén és nagyjában tudja, hogy milyen kártya van kezében. Meenyivel több fölényvel és biztossággal játszhatik a játéktársai-val szemben. Például ászra vesz. Értzi, hogy az utána jövő blatt figura, a másik azonban ász vagy tizes. Egy kis ujjgyakorlattal, mint az egy hamisítatlan hamis játékoshoz illik, egy-kettőre kiesereli ezeket s a bankár besepri a pénzeket.

Egy másik ismertető jel, hogy ha a kártya hátsó oldalán körmünkkel könnyedén végigmegyünk. Felületesen nézve, a köröm nem hagy hátra nyomot, csak a lao főnye van megszakítva az illető helyen és ha a kártyát részutosan a világosság felé tartjuk, jól lehet látni a sötét barázdot.

Még gyakoribb, mikor egy hegyes gnyújtó a vízbe dugnak és a kártyalap meghatározott részén egy-egy vonást huznak. Ezzel is meg lett szakítva a kártyalap fényes máza. Amilyen különbözőképp aztán alkalmazva van a »vízjegy«, aszerint felismerhető a kártya.

A kártyalapoknak sötét alapu hátsó oldalapja két vagy vörös mintázatu több nyire. A sipista most egy olyan festéket választ, mely a lap színével teljesen megegyező. Finom ecsettel aztán bizonyos sistema szerint a rajzok kiszövelésébe s keresztözölésébe finom, csak az ő szemének látható pontozásokat tesz, melyek a laikusnak egyáltalán nem tűnnek fel, még ha a legtüzetesebben is venné szemügyre a kártyát, az »illetékesek« számára azonban eszathatatlan ismertető jelek.

A »cinkolások« minde nemeinek azonban van egy erős hátrányuk. A sipistának azígy megjelölt kártyákatugyanis részut a világosság felé kell tartania, ami nemcsak fárasztó, hanem hova-tovább feltűnő is lehet.

A hamis kártyás tehát inkább érzékére bizza magát és kártyáit többnyire tűszurásokkal jegyzi.

Ez azonban kissé nehézkes manipuláció. Ahoz ugyanis minden kártyalapot ketté kell választani és pedig oly óvatossan, hogy a széleken semmi sem látszó. (Tudvalevőleg minden kártyalap két egymásra ragasztott laposkából áll.) Mikor a kártyalaprészek szét vannak vonva, egy megmelegített vékony tűt viaszba mártanak, úgy, hogy az átmelegített hegyű tű következtében folyékonyvá vált viaszból egy cseppnyi rész a tű hegyén marad, azzal beleszurunk a kártya leválasztott hátsó lapjába. A támadt lyukacsát abban a pillanatban betölti a belefolyó viasz. Ha most a kártyalapokat újra összeragasztjuk, azok olyanok, mint azelőtt. Szurás nyoma egyáltalában nem látszik, csak ha óvatosan végiglejtünk ujunkkal a kártya hátsó oldalán, itt-ott a simaság helyenkint megszakítását érezzük. Az ujunkban olyanforma érzés támad, mintha a kártyán homokszemeske feküdnék. Egy-egy ilyen homokszemeske a gazdájának aztán oly szépen megszujja, hogy mi van a másik oldalán.

Más módszerekhez nem igen folyamodik a hamisjátékos. Gyakran olvas-hatni játékosokról, akik alig észrevehető, hegygyel ellátott peccsétgyűrűkkel jelölik meg játék közben a kártyákat, vagy titkos zsebekből huzogatják ki majomszerű ügyességgel az épp szükséges kártyákat, észrevétlenül belevegyítve azokat a játékbá. Az effele azonban jobbra a fantázia dolga. Az eddig leirt módszerekkel körülbelül ki van merítve a hamisjátékos arzenálja, legalább ama játszmaánál, ahol csak ő kapja kézbe a kártyákat, pl. a faraónál, nasivasnál, landsknecht stb.

Ama játékoknál pedig, ahol a partner is kézbe kap kártyát, még egy segítéshez folyamodik a hamis kártyás, ami abból áll, hogy egyik másik kibiccel játszik össze.

A kibic a játékos háta mögé áll, be-be tekinget annak kártyájába s előre megállapított jelekkel pontosan értesíti

társát a játékos kártyáiról. A szívnak a száján való jobbra-balra helyezése, az orr, az arcfél megérintése, az óralánccal való babrálása, a homlok összeráncolása, egy-egy szemhunyorgatás, mind olyan jelek, melyek feltűnőnek nem keltenek, de sokatmondók a hamis játékosoknak.

Hűség próbája.

Irtá. Roberto Bracco.

Amikor a ifju Gigi Lorenzetti gróf belépett Roadway magánirodájába, akaratlanul is azon tűnődött, hogy mit akarat vele az unalmas öreg.

Roadway a gróf beléptére felállt, majd újra leült, — látogatóját is székkal kínálván meg.

— Amint levelét megkaptam, szolt a gróf, azonnal siettem....

— Ach, nincs ok a sietségre, felelt nyugodtan Roadway, — azért kérétem, hogy egy állással kínáljam meg.

— Engem? kérdezte Gigi meglepetve és felháborodással.

— Nem fogadja el!

— De kérem igazán nem értem

— Nos majd megmagyarázom. — Meghallgat?

— Föltétlenül.

— Ön udvarol a feleségemnek.

— Én?

— Igen ön!

— Ez rágalom!

— Kérem! En gentleman vagyok.

Sohasem rágalmaztam senkit.

— De esküszöm, hogy....

— Ön udvarol a feleségemnek és a feleségem nem kedvese önnek.

— Ca va sans dire! Jegyezte meg a fiatal ember kissé idegesen.

— De ön igen jól öltözködik.

— Nos, mi összefüggésben van ez?....

— Az olasz nőknek tetszenek a jól öltözködő férfiak. Az én feleségem olasz nő. Ön igen esinos is. A fogai remekszépek. Az én fogaim is szépek, de hamisak. Ön fiatal is. Már nem vagyok az. A feleségem azt mondja, hogy az vagyok. Ez nem igaz. Ön igen vállalkozó is....

— De kérem, Roadway ur.

— A feleségem harminc esztendő. Ő azt mondja huszonöt. De harminc is sokkal kevesebb, mint hatvanegy. En hatvanegy éves vagyok, gróf ur. Önnek feltétlenül több a szánya, mint nekem. A feleségem azt mondja, hogy mindig hü volt. Ez igaz. Amde minden asszony hü volt, mielőtt hűtlen lett....

— Roadway ur, nem engedhetem meg.

— Védelmezni akarja feleségemet? Ne fáradjon. Megvédem én magam. Kiváló jellemű nő. Sohasem engedem meg neki azonban az érintkezést oly divat fiakkal, mint ön is. Ön magától jött a házamba....

— Bemutattak, uram....

— Magától jött házamba és ez különös eset. Nem utasítom önt ki, mert ez udvariatlanság volna. Feleségemet nem helyezhetem zár alá, mert ezt még nem találták fel. Nem akarom, hogy a feleségem megcsaljon. Állást kínálok önnek.

Bár ez a beszéd sokszor a sértései volt határos, a fiatal embernek mégis kelemes volt. A hivattall való kínálás nyugtalanította ugyan egy kicsit, de egyben feltámadt benne a kérdés nyugodt és előnyös megoldásának reménye is. Komolyan és méltósággal így szolt tehát.

— Mivel ön nemcsak jószívű, de jellemes ember is, megadom magamat. Ön sokkal jobban ösmeri a feleségét, mint én.

— Ez igaz.

— Én sohasem reméltem, hogy még közelebből ismerhetem meg.

— Ez nem igaz.

— Rendelkezésére állok, Roadway ur.... Csak azt nem tudom még, hogy miféle állást kínál....

— Gazdag ön?

— Éppenséggel nem. De....

— Van foglalkozása?

— Nincs.

— Evi járadéka?

— Már honnan volna?

— Van-e gazdag nagybátyja?

— Még szegény síncs.

— Miye van tehát?

— Adósságom.

— De nem sok.

— De sok....

— És mégis jól öltözködik.

— Ezt már egyszer sziveskedett említeni.

— Nagyon jól öltözködik.

— Igen nem tagadom.

— Könnyelmű életmódot folytat....

— Meglehetősen.

— Még jobban is élne, ha például

hónapi ötszáz lirája volna.

— Ugy van.

— Megadom önnek.

— De nem fogadhatnám el.

— Képviselője lehet nagy házamnak.

— Hol?

— Nem itt.

— A hol tetszik.

— Ha rajtam áll a választás. Milánót választanám. De nem hiszem, hogy jó képviselője volnék.

— Igen jó volna, mert sohasem volna mit képviselnie.

— Ez az ön nagy háza?

— Annak éppenséggel nincs sürgős szüksége önre....

— E szerint tehát....

— Állása volna foglalkozás nélkül.

— Ez megaláztatás.

— Nem igen.

— Az ön szemében a fényűzési tárgya volnék.

— Ez igaz. De hát az én korombeli férfiakra nézve fényűzés, ha a felesége meg nem eszálja.

— Aztán itt olyan társadalmi állást kell elhagynom.

— Milyent?

— Ismeri életmódomat. Naponta színházba vagyok hivatalos. — Naponta ebédre vagyok hivatalos. A legelőkelőbb vendéglőkben barátaim gondoskodnak rólam. — A szabóm igen szeret, — én vagyok az ő mintalapja.... Sohasem fizetek neki. Egy szóval hát, Roadway ur....

— Hogy mindenről lemondjon, havi

ötszáz liránál több kell önnek?

— Voile tout!

— Az angol így nyilatkozott: ez az

ember üzletszerűleg jár el és igaza van.

A feleségem hűsége tényleg többet ér havi ötszáz liránál. És anyanyelvén morogta házasság életének vezérszavát: a hűség aranyot ér.

— Eathfulnes is money.

— Tessék?

— Semmi. Mondjuk hatszáz!

A gróf gondolkodott, aztán röviden felelt:

— Nem tehetem.

— Utolsó kérdés: Hétsszáz.

— Utolsó? Nos.... elfogadom.

— Fizetését két évre előre kiadom,

A gróf összerendezte, mintha hirtelen megcsiklandózzék volna. Majd kételkedve kérdezte:

— Tréfálni tetszik?

— Sohasem tréfálók.

Roadway kitöltött egy papirlapot, mely előtte fektült, aztán átnyújtotta a grófnak.

— Kérem olvassa el és írja alá.

A gróf elolvasta:

„En alólírott elismerem, hogy fizetésem két esztendőre, 16.800 lira összegben, előre felvettem és kötelezem magamat, hogy két évig Milanóban fogok lakni 1900. február havától kezdve, mint Roadway és társa cég képviselője.“

Amig a gróf olvasott, az angol eléje tette a szép bankjegyeket. A fiatalember leereszkedőleg aláírta az okmányt, gyors kezelek felkapta a bankjegyeket és zsebredugta.

— És mikor lesz szíves Nápolyt elhagyni?

— Kérdezte az angol.

A világ legtekélyesebb Beszélő gépe!



Világhírű Mascagni Record Comp.

grammophonjait és fonographjait

csékely havi részletekre szállítjuk. Havi részlet
4 koronától feljebb. Képes árjegyzék ingyen
és bérmentve. — Erdélyrészi főképviselet: —

„KORVIN MÁTYÁS“

Erdélyi Könyvkereskedő Részvénytársaság
Kolozsváron, Deák Ferenc-utca 21.

Hangszer osztály. — A gépek ugyanott megtekinthetők.

Egy jó, régi s kitűnő háziszser

egyetlen a maga nemében és egy
családnál sem szabad hiányoznia: a

Ness Ernő-féle Eucalyptus

kizárólag tisztá, már 12 év óta Ausz-
tráliából hozott természetes ter-
méből készül. Ausztria-Magyar-
országban, ugyint Németországban,
törvényesen védve.

A rendkívül olcsó ár eredeti üvegben 1 kor.
50 fillér, mindenkinek lehetséges teszt, hogy meg-
gált egészségét helyreállítsa, esetleg kezdő betegségek ellen
ezen áldásos hatású szert beszerezhesse.
Eddig több mint 1500 dicsőítő és köszönőlevél
érkezett a szerencsésen kigyógyítottak részéről.
Megbecsülhetetlen szer reuma, hát, mell, nyak-
fájdalmakban, nehéz lélegzés, nátha, fájás,
nemes belsőszervek megbetegedésénél, régi se-
bek, bőrbetegségekben szenvedőknek.
Senkise mulassza el, ez eucalyptusi gyógy-
szerek hatásáról szóló rendkívül érdekes könyvet, a mely-
ben a fenti betegségek kezelési módja közölve van,
hozni. A szenvedők érdekében teljesen díjmentesen szét-
küldetik bárkinek bárhol. Sok bizonyítványok felgyógyul-
tak részéről hiteles másolatban.
Klingenthal (Szászország).

Nes: Ernő,
Eucalyptus behozatali cég.

Kapható Kolozsvárt:

Burger Frigyes gyógyszerháza az „Egyszaruhoz”.
Tanács József gyógyszerháza a „Szentháromság”.

Kolozsvári Kiállítások:

(1903. szeptember 5., 6., 7. és 8-án.)

A Nagym. Földm. Miniszter úr erkölcsi és anyagi támogatása mellett.

1. XIV. Erdélyrészi Tenyésztéskiallítás.

Erdélyrészi tenyésztők részére. Díjak
összege 12,000 korona. Áll. arany-
és ezüstérmék. Dicsőítő oklevelek.

2. II. Erdélyrészi gép-, eszköz- és anyag-

kiállítás, részt vehet minden magyar-
országi gyáros és iparos. Áll. arany-
érem és ezüstérmék. Díszoklevelek.

Programmok és bejelentő íveket kérésre küld:

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet” Titkári Hivatala, Kolozsvár.

Petőfi-utca 7-ik szám.

Alkalmi vétel!

Egy Budapesten 26 év óta fennálló jó
forgalmi és előkelő vevőkörzettel bíró
xx női kalap-üzlet xx

családi körülmények miatt azon-
nal olcsón eladó. — Bővebb
— felvilágosítás nyerhető: —
Budapest, IV. k. Irányi-u. 9. III. em. II.

Deutsch József

férfi-ruha áruház Kolozsvárt,
Mátyás király-tér 30. sz. alatt.

Férfi-, fiu- és gyermekruhák a legelőnyösebb árak mellett szerezhetők be!

Kolozsvári

Kereskedelmi Akadémia

benlakással 100 tanuló részére.

Az intézet felső kereskedelmi iskola és keres-

kedelmi akadémia tagozatból áll.
A felső kereskedelmi iskolai tagozat alsó osz-
tályába a tanulók a középiskola 4-ik osztályából vétetnek
fel s a végzett növendékek a kereskedelmi pályán kívül
az 1883. I. t.-cz. alapján több hivatali pályára is illeke-
sek s az egyévi önkéntes szolgálatra jogosultak. Évi tandíj
120 korona.

Az akadémiai tagozat rendes hallgatói közép-
vagy kereskedelmi iskolában érettségít tett ifjak. E főiskolai
tagozat a ker. szakismeretek mélyebb művelése mellett
széleskörű közgazdasági és jogi ismereteket nyújt, nagy
súlyt fektet a modern nyelvekre s arra törekszik, hogy
hallgatói egy a nemzetközi kereskedelem, mint a köz-
gazdaság magasabb állásában helyeket megállják. A hazai
viszonyokra tekintettel fakereskedelmi szaktanfolyamok-
kat tart fenn. Évi tandíj 240 korona.

A benlakás — internatus — a kényesebb igénye-
ket is kielégítő modern berendezésű s a teljes ellátásért
évi 800 korona fizetendő.

Részletes programmal szívesen szolgál az

2-02 2-3 Igazgatóság.

Kiadó lakás!

Egy külön telek (Rózsa-u. 16.
és Párizs-u. 17.) mely áll 8 szoba,
konyha, fürdőszoba, terjedelmes
pince és raktárhelyiségekből
Október hó 1-sejére kiadó!

Értekezhetni BABOS SÁNDOR
óra- és ékszerüzletében, a hol
a még visszamaradt óra- és ékszer,
szolid és jó áru, október hó 1-ig
minden elfogadható áron adatik el.

Milyen vizet igyunk?

Csakis a felső-rákosi Mátyás király vizet!

Mert nemcsak hogy 50%-al olcsóbb, mint a többi itt
ismert ásványvizet, de gyógyhatásra, valamint
űdítő hatásra is azokat jóval felülmúlja!

Minden fűszerkereskedésben literes üvege 8 kr.

Főraktár a forrásbérő:

Hirsch Adolf cégénél (Hid-utca).

Mélt. dr. Korányi Frigyes főrendiházi tag
ur, a budapesti m. kir. egyetem hírneves bel-
gyógyászati tanárának bizonyítványa.

A felső-rákosi „MÁTYÁS” forrás ásványvizét
a vezetésem alatti egyetemi belgyógyászati kóro-
dán, valamint a magán gyakorlatban sokszorosan
rendeltem — a gyomor és légcsőszervek
hurutos bántalmaiban, vesebajokban, fő-
leg pedig vészszerűség és ezzel összekötött
idegbajokban szenvedő betegeknek mindazon
előnyös hatással, melyet a legjobb föld-
des vasas ásványvizet nyújtanak.

Gazdag szén-sav tartalmánál és kellemes frís-
sító ízénél fogva kedvezően befolyásolja
az étvágyat és az emésztést. A rendelke-

zésemre bocsátott ásványvizet teljesen tisztá és
kifogástalan kutkezelésről tanuskodik.
Budapest, 1903. febr. 27.

Korányi Frigyes s. k.
egyetemi tanár.

Mélt. dr. Purjesz Zsigmond udvari tanácsos
ur, a kolozsvári Ferencz József egyetem hírneves
belgyógyászati tanárának bizonyítványa.

Alulírott a felső-rákosi „MÁTYÁS” forrás
vizét, kedvező vegyi összetételénél fogva,
nem csupán kellemes élvezeti italknak
tartom, hanem igen jó sikerrel alkalmaztam
azt úgy a legkülönbözőbb eredetű vér-
szegénység — mint az emésztő és légcső-
szervek hurutos bántalmai ellen.
Kolozsvár, 1903. jan. 23.

2407 38—100 Dr. Purjesz Zsigmond s. k.

azai gyáripár Kolozsvárt,

A legjobb minőségű

Malom-utca 28. sz.

Parkett-ből

mely gözzel van kifőzve és kiszáritva, nagy
készlettel tartok, kicsiny és nagy alakban. E park-
kett nedves lakásba, aszfaltba, valamint már
kész padlóra rakva kitűnő minőségűnél fogva
felette alkalmas — Ezenkívül raktáron tartok
legjobb minőségű különböző kiszáritott anyago-
kat, melyekből a legszebb kivitelben készítek

templomi díszmunkákat, oltárokat, szószékeket.

Továbbá ajtó-, ablak- és iskolai berendezéseket. 2355 18—53

Építkezésnél minden e szakmába vágó munkát, kapu, vagy szoba-butorokat, bolt-
berendezéseket, portálokat, tartós anyagból a legjobb és legszebb kivitelben.

Videki megkeresésre azonnal pontos és
részletes felvilágosítással szolgálók!

B. Bak Lajos, műasztalos.

Telefonszám 266.

PÁRTOLJUK

Telefonszám 266.

HAZAI IPART

Székítőnő szappan a Kolozsvárt
készülő HEINRICH-féle

Szt.-László

fertőtlenítő
pipere o o
o szappan.

Ez nem a magyar ipartermék iránt való elnözés-
sel és hazafias kötelességből kell vásárolni, hanem
a magunk jóvoltáért. Mert a bőr tisztasága az egész-
ség határozó fentartója. Már pedig a Szt.-László
szappanról egyetemenk általános kórtani
intézetében végzett és a külföldi iroda
lomban is méltányolt tudományos vizsgá-
latok kiderítették, hogy a kézhez tapadó
leggyilkosabb baktériumot is megöli. o o
Az ugyanabban a gyárban készülő egyéb pipere,
ásvány- és gyógyszerzappanok szintén a legkifűnőbb
minőségűek, enyhe és biztos hatásuk, a miről ha-
zai orvos-tanáraink számos kitiűnőségének bizonyít-
ványa tanuskodik. Arak darabonként:

1. Szt.-László fertőtlenítő pipere szappan. 70 fillér.
2. Nautalis szappan, gyöngéd bőr tisztítá-
sára való enyhe szappan. 40 fillér.
3. Irodai szappan, hivatalok és irodák
számára. 30 fillér.
4. Valódi hygiea-szappan, legkifűnőbb
tisztító szappan munkásoknak. 24 fillér.
5. Ásvány szappan, közönséges mosásra
hideg vízzel. 20 fillér.
6. Kövér gyógyszerzappan (gyermekek füröszté-
tésére). Borax, kén, kátrány, creolin
gyógyszerzappanok. 70 fillér.

Gyár: Kolozsvárt,
Monostori-út 45.

A szappanok belajstromozott védjegy-
gyel kerülnek forgalomba és csak
akkor valódiak, ha a gyár védjegye
és teljes cég-címe: Kolozsvári
(Heinrich József) ásvány és gyógy-
szappan-gyár Macha G. betéti
társaság van rajtuk.
Kapható Kolozsvárt minden gyógyszer-
tárban és a következő kereskedésekben:
Gergely Ferencz utoda, Burger Frigyes gyógyszer-
üzlete, Sándor Agoston és Társa, Deutsch M. mű-
szerész, Veress László, Weinstein Sámuel, Haraszi
Jenő, Hirschfeld Sándor, Barcsay Manó, Csiky Mi-
hály, Vig Sándor, Béni István, Juhas László, Kaszt-
ner Ignác, Herczeg Albert, Oláh Rudolf, Péterfi
Mór, Fisch Jenő, Schuller Lajos, Szász Lőrincz,
Weber János, Szele Márton, Jenei Lajos, Kónya
Sándor, Munzát Manó, ifj. Gráf Lőrincz, Schuster
Emil, Kovács P. Flai, Benke Dező, Fuhrmann Ká-
rol, Kövendi Károly, Reichelt Mihály, Adi László,
Bréver János, Rosenzweig Antal, Szannó Ede és
Czirják Károly, Zsilinszky Antal, Boskovics József,
Havas László, Flóra Gyula, Baktai I., Jakobi Lajos,
Wertheimer Vilmos, Somlyai László, Segesváry és
Társ, Moldován János, Pap László, Lakatos József,
Weber Frigyes urak üzletében. o o o o o

2327 25—53

A betéti társaság
Igazgatósága.

Cséplőgép garnitúra olcsó áron eladó!

Ertekezhetni lehet: B. Bak Lajosnál.

2474 21—*